

Zarar bankası kanununun müzakeresinde İktisat vekili mühim izahat verdi

Bizde aristokrat yok Türkiye asıl kimselerden ibarettir

Topraksız köylüye toprak dağıtmak
siyasetimiz, hem sosyal, hem iktisadi bakımdan büyük bir meseledir

Ankara, 10 (Hususi) — Meclisin bugünkü (dünkü) toplantısında, Dahiliye Vekilimizin Mamak yangını hakkındaki izahattan sonra (bu bahsi birinci sayfamızda bulacaksınız) ruznameye geçilmiş, evvelâ Devlet Demiryolları ve limanları işletme müesseselerinin ücretlerine aid kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair olan kanun lâihası müzakere olunmuştur.

her Etili tarafından, Devlet Demiryolları ve limanları memurları arasında, baremlerin tesbitinde lisan bilmenin ihtisas gibi bir rüchan teşkil etmesi lâzımgeldiğini ileri sürmüşler, B. Emin Sazak ise bunun yarım ihtisas sayılabileceğini ve bareme esas olamayacağını söylemiştir.

Nafia Vekâleti siyasi müsteşarı B. Sırrı Day bu mütalealara cevap vererek memur ve müstahdemlerin terfilerinden barem kayıtlarına bağlı kalmaması hususunda ileri sürülen noktasını (Sonu Sa. 4 Sü. 1)

Amerikada altın korkusu başladı

Ruzevelt Avrupadaki emniyetsizlikten altınlara gümrük kapılarını kapatacak!

Kaçıp yakalananlar
Kapıdan çıktıkları şeklinde
iddiada - hiçbir vakit bulunmamışlardır
Müddeiumuminin sözlerinden

İstanbul müddeiumumisi Bay Hilmet Onat

(Yazısı 10 uncu sayıfada)

Fransanın sabık Roma elçisi Kendisini vuran kadını öpmek mi istemişti?

Kont isnadı hiddetle reddederek aralarında böyle bir şey geçmediğini söylüyor

(Yazısı 6 ncı sayfamızda)

Suriye başvekili bir beyanatında söylüyor Hatay anlaşmasının ay sonunda imzalanması muhtemeldir

Bundan sonra Türkiye-Fransa-Suriye muahedesi yapılacaktır

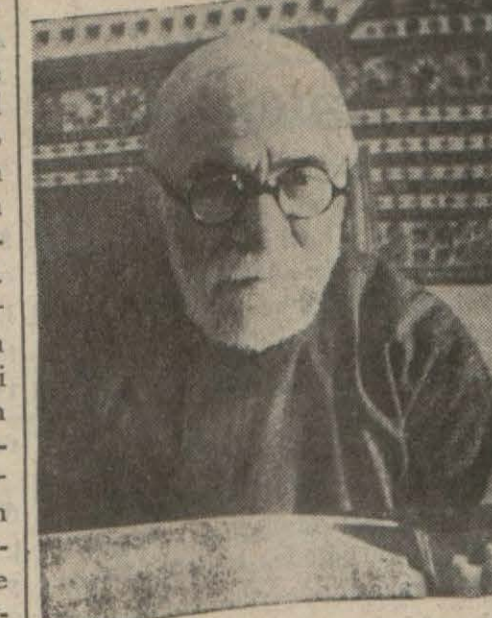
Fransa ile müzakereler devam ediyor

Hariciye vekilimiz bugün şehrimize geliyor, üç gün sonra Cenevre'ye gidecek

Doktor Aras

Diyanet işlerinin yerinde bir kararı Halka heyecan verdiği için salâ kaldırıldı

Diyanet İşleri reisi Bay Rifat Börekçi

Diyanet işleri çok yerinde bir karar vermiş, asırlardanberi devam eden ve dinle, müslümanlıkla hiç alakası olmayan salâyı kaldırmış ve bütün müftülüklere bildirmiştir. (Sönu: Sa. 2 Sü. 5)

Bugün ANKARA'nın kendine mahsus bir ruhu

Asırlık bir medeniyet burada bir sihirbaz değneğinin darbesi ile birdenbire ortaya çıkmıştır.

"Dokuzuncu sayıfada OKUYUNUZ,"

B. Cemil Mardam

Mermi imalâthanesinde infilâk nasıl oldu?

Dahiliye Vekili Şükrü Kaya mecliste bunun hakkında izahat vermiştir

Kaza bir kimyevi hadiseden çıkmıştır. Zayıf 2 ölü ve 2 yaralıdan ibarettir. Zarar 100,000 lirayı geçmiyor.

Ankara, 10 (Hususi) — Büyük Millet Meclisinin bugün Fikret Sılay'ın başkanlığındaki toplantısında Dahiliye Vekili ve Cumhuriyet Halk Partisi Genel sekreteri B. Şükrü Kaya birkaç gün önce Mamak civarındaki mermi imalâthanesinde vukubulan kaza hakkında şu izahatı vermiştir:

Arkadaşlar, bu ayın beşinci günü Mamak civarındaki bir yangın hakkında, sayın arkadaşlardan birinin suali ne cevap olarak, bazı malûmat arz etmişim ve buna dair alacağımız mütemmim malûmatı Meclise arz edeceğimizi de söylemişim. Mes'ul makamlardan ve heyetlerden aldığımız malûmata göre ayın beşinci günü saat 7 de Mamak civarındaki mermi imalâthanesinin boyahane kısmında ateş çıkmış ve müteakiben patlamalar olmuştur. Yangını ilk gören, boyahane ustası

(Sonu: Sa. 4 Sü. 4)

Dün Mecliste hadise hakkında izahat veren Dahiliye Vekilimiz B. Şükrü Kaya

Boşanmanın genişletilmesi Karıkoca boşanmayı karar verince

B. Gad Franko

Kanun ve hâk bu a mani olmalı mı?..

Başka memleketlerde ne yapıyorlar?..

Bizim usulümüz değiştirilmeli mi?

(Yazısı 3 üncü sayıfada)

Amerikada altın korkusu başladı

Ruzevelt Avrupadaki emniyetsizlikten altınlara gümrük kapılarını kapatacak!

(Ustyani 1 incide)

Bununla beraber, yapılması mevzuubahs olan istikraz bir milli müdafaa istikrazı idi. İngiliz Maliye nazırı Chamberlain dediği gibi hali hazırda İngiltere'de umumî sarfiyat üzerinde hakim olan şey milli müdafaa masraflarıdır ve uzun seneler böylece devam edecektir.

Fransada dahi bütçe varidatının % 20 si silâhlama masraflarına gitmektedir. Bu, Avrupa'da silâhlama masraflarının en yüksek olduğu yerdir. Bu silâhlama masraflarının, Avrupa'da silâhlama masraflarının en yüksek olduğu yerdir. Bu silâhlama masraflarının, Avrupa'da silâhlama masraflarının en yüksek olduğu yerdir.

Yalnız bir kura var ki Avrupada hüküm süren bu tehlikeli cereyan, uzakta Amerika. Birleşik Amerika cumhuriyetleri bugün dünya yüzünde bir emniyet adası gibi görünmektedir. Bunun için Avrupada emniyet bulamayan sermayeler Amerika'ya doğru mütemediyen muhaceret ediyor.

Fakat Amerika da kendine mahsus olan imtiyazlı vaziyetten dolayı fazlaca sıkıntı çekiyor. Memleketlerinin böyle dünyadan tecerrüd etmiş en emin bir ada gibi kalmış olması Amerikalıların endişelerine sevk ediyor. Amerika Cumhuriyeti Ruzevelt Avrupadan Amerika'ya sermaye muhaceretini hoş bir göz ile görmüyor. Bu altınların Amerika'ya girmesini men için tedbirler düşünüyor.

Eski dünyadan yeni dünyaya sermaye muhacereti altın şeklinde. Bu altınların Amerika'ya bol bol girince rahat durmuyor. Eşya fiyatlarını yükseltiyor. Borsa spekülasyonları artıyor. Sözü kısası piyasada umumî olarak şu bir fiyat yükselişi başlıyor. Bu fiyat yükselişinin sonu da iflâslara varıyor.

Dunun için Ruzevelt piyasaya döken fazla altınları satın aldı. Bu suretle altın tehacümünün fiyatları üzerinde tesir etmesine mani olmak istedi. Buna Amerika'da "altın kısırlaştırma", diyorlar. Dört ay için de Amerika'da kısırlaştırılan altın miktarı 500 milyon doları bulmuştur.

Fakat bu amelîyat Amerika'ya çok bahalıya mal oluyor. Fazla olarak piyasaya yeni altınlar gelmesi de devam ediyor. Bunun üzerine Amerika'da şöyle bir fikir cereyanı meydana geldi:

Şu veya bu şekilde Amerika hudutlarından içeriye altın girmesini yasak etmek! Gelen altınları toplayarak kasalarda sıkı sıkı muhafaza edecek yerde hudud hatlarını aşmasının önüne geçmek!

Bu tarzda bir tedbir büyük harp esnasında birkaç memlekette tatbik edilmiştir. Bugünkü beynelmîl buhran ile Büyük Harb arasında müsbet noktalara vardır.

Fakat Amerika tabii olarak böyle bir maceraya atılmazdan evvel bir tereddüt devresi geçiriyor. Altın bütün bütün men mi etmeli, yoksa satın alma fiyatını düşürmeli mi? Böyle bir tedbirin şüphesiz beynelmîl piyasalar üzerinde derhal tesirleri olacaktır ve bu tesirler döne dolaşa tekrar Amerika'ya gelib çatacaktır.

* * *

Bugün bu altın buhranı nereden geliyor?

Almanya parasında fiilen altın esasını bırakmıştır. Orta Avrupada ve Balkanlarda olan memleketlerin çoğunda böyle altın deposu yoktur. Londra hâlâ bugün bir altın pazarı olmakla beraber İngiliz lirası da altın esasından ayrılmıştır.

Rusyaya gelince, bu memleket bir altın müstahsilidir. İstihsal ettiği altınlar ile dünya altın piyasasında müvazaneyi de bozmaktadır. Ceneviz Afrika'dan sonra dünyanın en büyük altın istihsalcisi Rusyadır.

Fakat Rusya gibi komünist bir memleket için altın ne işe yarar? Sovyet Rusya istihsal ettiği altınları dünya piyasasına atıyor. Hem de böyle şiddet ile atıyor ki fiyatları altüst ediyor. İşte Amerika Cumhuriyeti'nin korktuğu, Amerika'ya sokmamak için tedbir almağı düşündüğü şey bu Sovyet altınlarıdır.

Acaba bu vaziyet altın denilen madenin dünya üstünde artık rolünün nihayet bulmak üzere olduğunu mu gösteriyor?

Efkârı umumiye bunu kabul etmek istemiyor. Çünkü altın hâlâ beynelmîl muamelelerde tediyeli hizmetini yapabilecek yegâne maden gibi görünüyor. Altın hâlâ kıymetleri ölçmek için bir vasıta ve esastır. Fakat altının bütün bu hizmetleri aynı zamanda iyice ifa edememesi dünyanın iktisadî hastalığına uğradığı fikrini ortaya çıkarıyor. Bunun içindir ki zaman zaman dünya iktisadî konferansı toplanacağından bahs olunuyor. Bu arada Ruzevelt'in adı geçiyor. Ruzevelt teklif ediyor. Fakat şayialar yine baş gösteriyor. Bu kararsızlıklar dünya yüzünde siyasî emniyet ile beraber müvazene bir para sistemi teessüs edinceye kadar devam edecektir.

İşte bu suretle altın meselesi kendi kendine sulh ve silâhlama meselelerine bağlanıyor.

A. L. Jeune

Suriye petrol rollerini satmışlar!

Bir milyon İngiliz lirası istikraz için yapılan bu satış üzerine

Efkârı umumiye heyecana geldi

Şam, 10 (Hususi) — Bütün Suriye petrol rollerinin, bir milyon sterlinlik istikraz mukabil olarak, tamamen Irak Petrol Şirketine devri için Iraklı vesikanın intişar sahasına çıkması Suriyede yeniden birtakım gürültülerin zuhuru vesile olmuştur. Suriye'nin yegâne hayat membar olan petrolün böylece sırf bir istikraz mukabil olarak terk edilmesi, işletme haklarının kira bedeli olarak da ancak bazı harp malzemesinin verilmesi hakikaten asabiyet uyandırmıştır.

Mukavelenin Ahmet El - Loham (Suriye askeri mütehasısı), Şükrü Kuvaltı (Başvekalet delegesi) ve Irak petrol şirketine murahhası tarafından imza edileceği de bildirilmiştir.

Bu husustan bahseden Fetelap gazetesinin şunları yazmıştır: "Petrollerimiz başkalarının saadetini temin edecekse toprak altında kalsın.."

Cebelidürüz isyanından önce ortaya atılmış olan petrol işi Cebelidürüz isyanı dolayısıyla bir müddet sükûta kalmış, ekonomik mesele görüşülmez olmuştu. Suriye mahfelleri müsterek bir şekilde yine petrol meselesini nazarı itibara almaya başlamışlardır. Bunun üzerine mukavelenin bir müddet daha tehir edildiği haber alınmıştır.

Petrolü işletmek isteyen yerli şirketler vardır. Bunlar mütemediyen içtimalar yapmakta ve hükûmete müracaatlarda bulunmaktadırlar.

Hama, 10 (Hususi) — Suriye mebuslarından Şahin oğlu Bozanın dört gün evvel Şamda öldürüldüğü bildirilmektedir.

Halep, 10 (Hususi) — İstanbul ve Ankara radyolarındaki arapça neşriyat Suriye ve Hatayda radyo satışlarını artırmıştır. Şamda radyo satışları son aylarda beş yüzü geçmiştir. İskenderunda bile son aylarda yüzden fazla radyo satılmıştır.

GÜNÜN AKİSLERİ

Vaktimiz yok mu

Peyami Safa Cumhuriyet'te yazıyor:

Bütün ihmallerimizin en büyük mazereti şudur: "Vaktim yok.."

Bu söz bizi yalnız mes'uliyetini kur tarmakla kalmaz, gıya çok çalışanları şeref seviyesine de çıkarır. Yapılma mış bir ziyaretin, okunmamış bir kitabın, gezilmemiş bir serginin, yazılmamış bir mektubun peşisıra ileri sürdüğümüz bu mazerete inananlar, bizim yemek ve uyku vakitlerinden başka bütün saatlerimizi çalışmakla geçirdiğimizi kabul etmeğe mecburdurlar.

Sahiden vaktimiz yok mudur?

Peyami Safa bu suali sorduktan sonra daha aşağıda yazısına şöyle devam ediyor:

Vakit, aramakla bulunur. "Vakit nakittir, ama, aramadan, varlığını derinliklerinde hergün ve her an hafriyat yapmadan ele geçen bir define değildir. Kaybolmuş saatlerimizin ye-

Eski kral

nişan yüzüğü arıyor!

Fransada sevgilisile buluşan eski İngiliz kralı yakında evlenecek. Şimdi Cande şatosunda bulunuyorlar.

Cande şatosu, Bayan Simpsonun oraya yerleştiği gündənberi mukaddes ve esrarengiz bir yer olmuştur. Fakat, buraya harikten kimse giremezken son günlerde akın akın giren bir meslek erbabı vardır:

Bunlar, kuyumculardır!

Hakikaten, Fransadan gelen habere göre, Windsor Dukası şimdi, kendisine ve nişanlısına nişan yüzüğü ihtihabile mesguldür..

künü, başlıbaşına, heba olmuş bir ömür kadar uzundur.

Böyle düşünülürse kabul edilecektir ki Şarkın tarihi daha eskidir ama Garb ondan daha çok yaşamdır. Çünkü istihsalatı geçen her zaman, hiç yaşamamış sayılır.

Kaza sırasında

Soğuk ve korku

Ağırceza'da dün akşam üstü bir deniz kazasının duruşması yapıldı. Hüseyin Rami isminde bir kaptanın, Veysi isminde bir kaptanın ölümüne sebep olduğu iddia ediliyor. Tedbirsizlik, dikkatsizlik, nizama riayetsizlik maddesine göre açılmış bir dava!

Kışın, 32 sayılı anagemiye bağlanan 3 motor, Haydapaşadan Silivriye götürülüyormuş. Çekmece önlerinde, 20 numaralı motorun halatı kopmuş. Bu motor tekrar anagemiye bağlanmaya kadar, motorün süvarisi Veysi kaptan, karm lapa lapa yağdığı berbad bir havada hem üşümüş, soğuk almış; hem de kaza helâcanına kapılmış, korkuya uğramış.. Silivride tedavisine girilmişse de, hayatı kurtarılamamış.

Anageminin süvarisi Hüseyin Rami kaptan, işte bundan dolayı ağırceza'dır. Kendisi vazifesini ifa ettiğinden, elinden geleni yaptığmdan bahsediyor!

Dünkü celsede, müdafaa şahitleri dinlenildi. Bunlardan şimdi "Gemlik", kaptanı olan anageminin eski serdü-

meni İbrahim, halatın "Kurdağzı", denilen bağlandığı yerden koptuğunu; anageminin istoper ettiğini; motor üzerine gelince yol verdiğini; halat atıldığı halde motörden bu halatın alınmadığını; motorün sahile doğru gittiğini, yarım saat uğraşıldıktan sonra anagemiye bağlandığını söyleyerek, devam etti:

— Sahilden 1 buçuk, 2 mil açıktaydık. Hava başlangıçta oldukça sakin idi. Fakat, Çekmece boğazı fazlaca çeker. Kar lapa lapa yağıyordu, ama tıpi yoktu.

Yolculardan bazılarının halatın ortadan koptuğuna şahitlik ettiklerine, bazı şahitlerin sahilden 2 buçuk 3 mil açıktaki vak'anın olduğunu söylediklerine işaret edildi; İbrahim kendi sözlerinde ısrar etti. Serdümenlik yerinden nasıl olup da ayrıldığı yolundaki bir suale karşı da, geminin o sırada istoper edip yerinde durduğu şeklinde cevap verdi!

Duruşmanın devamı gelmiyen müdafaa şahitlerinin çağırılmasına kaldı.

Olmıyan.. olmuş!

Bir dava için..

Evvelki günkü sayıda, cumartesi sabahı komünistlik tahrifatı suçlularının duruşması tatil saatine kadar sürdüğünden, bu davadan sonraki bir cinayet davasının 5 haziran saat 9 a birakıldığı, gelen şahitlerden de o gün gelmek üzere imza alındığını belirtmiştik.

"Tan,, gazetesi ise, aynı günkü sayısında, ağırceza'da o sabah bu davanın duruşması yapılarak, - "Karacaahmed mezarlığında,, kaydıla - Kadı köyünde Kuşdili çayırı karşısındaki Mahmud baba mezarlığında Haceri öldürmekten suçlu Hüseyin onbaşının mahkemede vak'ayı anlattığı yazıyor, ifadesini tesbit ediyor ve "Dün, dinlenen şahitler, Hüseyin onbaşını hâdiseden üç gün evvel Hacerle görüşmelerini söylediler. Muhakeme, gelmiyen şahitlerin çağırılması için talik

Taç giyme merasimi yarın

Londra, 10 (Hususi) — Kralın taç giyme merasimine iştirak edecek Fransız askerî heyetine riyaset etmekte olan general Gamelin, ve Almanya'yı temsil eden Alman Harbiye nazırı Marşal Blomberg buraya gelmişlerdir.

edildi,, diyor!

Doğru olan, bizim yazdığımız gibidir. Hüseyin onbaşı, duruşmanın hayli müddet önceki ilk celsesinde sorguya çekilmişti. Cumartesi sabahı, hiç bir sual karşısında kalmadı ve gelen şahitlerden de hiçbir dinlenilmedi!

Dolayısıyla, "Tan,, daki o yazı ile, kısmen geçmişteki tekrarlanmış, kısmen de 5 haziran celsesine tekaddüm edilmiş oluyor. Ve bu itibarla da: Hem geri kalış, hem ileri atılış rekorları, ikisi bir arada.. Kırılmış sayılsa gerek!

Ankarada mevsimin atkoşuları halkın büyük rağbeti önünde devam etmektedir. Buradaki resimde geçen pazar günü yapılan koşuda meraklı seyirciler ve yarışa iştirak eden bir süvari görülmüyor

Taç giyme
rasimine
cek İtalya
Gazetelerle
edilecek

İtalyanın Londra elçisi

Faşist Partisi sabık sebetto Farinacci "Il Rogo" isimli gazetesinde, Londra kralının taç giyme gidecek İtalyanları, eller yunlarını tahtaya sokub mek cezazile tedhic etm On dokuzuncu asırları lanılmış olan bu iptidai tabi modern şeklii yapı giyme merasimine iştir bütün İtalyanları bu defa teşhir edecektir.

Muharrir şöyle yazıyor: "Londraya gidecek şimdiden ihtar edelim lerine bu, hayli acıya ma Bu İtalyan Taffariani Haile Selâse taraftarları nı ve göbek adlarını öğre elimizden geleni yapaca isimleri karilerimize teşh Hiç şüphesiz her ismin a küçük çiçek ilâve edece

İtalya, resmen kral altı taç giyme merasiminde b caktır. Onun yerine Hab muzaffer medeniyetimiz kaçmış olan adı Tafari (lı) bulunacaktır.

İngiliz hükûmetinin a tahrikiâmiz manevraları hiddetten başka bir şey biz İtalyanların, kraldan beşistanın mümessillerini miz bir merasime iştirak manasızdır.

İtalyanlar belki de ora şistan naibi mareşal C yapılan suikasti tertip et ri gerekecektir.

Gariptir, çok garibtir milletinin şerefine ve as mamen zıd olan zihniyet şıyor.., (Daily Tel

Diyanat işleminde bir k

(Ustyani 1 inci)

Dün kendisile görüştü bul müftüsü Bay Fehmi ş miştir:

— Salânın dinle ve M alâkası yoktur. İstanbul lâ verilmemekte idi. Tasr lende bir cenaze vukuun çıkılır salâ verildi. Bu talara üzüntü vermekte mendedilmıştır..

Öğrendiğimize göre sa dilmesine Bartında halk lâ yüzünden uyanan heyec mustur. Bartında kış aylı de tifo görülmüş, birkaç O sırada başka hastalıklı sadüfen birkaç ölüm vakı hergün bunlar için salâ ve ki fena halde müteessir et İstanbulda esasen riay ve halka teessür ve heyec olduğu aşîkar olan salân sı hakikaten isabetli ve mustur.

Bizde aristokrat yok

(Üsttarafı 1 incide)

tainazara karşı da kanunun vazifelerinde fena hareket edenlere karşı ceza derpiş ettiği gibi liyakat ve muvaffakiyet gösterenleri de taltif edeceğini ilâve etmiştir.

Bu izahattan sonra kanunun heyeti umumiyesi üzerinde müzakere kâfi görülerek maddelere geçilmiş ve kanun kabul edilmiştir.

ZİRAAT BANKASI KANUN LAYİHASI ÜZERİNDE

Meclisin ruzaimesinde, bundan sonra, Ziraat bankası kanun lâyihası bulunuyordu. Bu lâyiha müzakeresi esnasında da birçok mebuslarımız mütaalelede bulunmuşlar ve bu arada Hüsnü Kitapçı zirai sigortanın mecburi olması mütaalesini ileri sürmüştür.

İktisad Vekili B. Celâl Bayar; bu mütaalelere karşılık olarak verdiği izahatta şöyle demiştir:

ZİRAAT BANKASININ TARİHİ

Hatırlardan kıymetli bir arkadaşı -mız Bankanın kuruluş tarihinden bahsettiler ve bu vesile ile de büyük Mitat Paşayı hatırladılar. Benideniz de, Ziraat Bankasının temelinde bir himmet payı bulunan bu büyüük zatı, aynı zamanda bir inkılâp şehidi olmak sıfatı ile huzurunuzda takdir ve tebci ederim (Bravo sesleri).

Mitat Paşanın Niş valiliğinde bulunduğu esnada, bildiğimiz emeci suretile Ziraat Bankasının sermayesini teşkil etmeye çalıştığı zamanda bu esası güden memleket sandıkları namı altında bir müessesce vücuda getirilmişti. Fakat bu memleket sandıkları yürümedi, yürümek kabiliyeti göstermediği içindir ki aşara bir küsur zammedilerek menafi sandıkları vücuda getirildi. Bu menafi sandıkları da birçok bekaya ile mahmûl olduklarından dolayısıdır ki Ziraat Bankasının modern esası kurulmaya mecbur olundu.

İktisat Vekilimiz bundan sonra bankanın milli hükûmete geçtiği zaman 2 milyon altın lira sermayesi olduğunu, istiklâl mücadelesi senelerinde milli müfrezelerin masraflarının Ziraat Bankasından temin olunduğunu, milli hükûmet iş başına geçtikten sonra 1.600.000 lira tutan bu paranın hazinece ödenildiğini, bundan başka, eski hükûmetin aldığı 3,5 milyon altın lirayı da maliye hazinesinden bankaya verdiğini söyledi.

KANUNUN ESASI

B. Celâl Bayar bundan sonra milli bir müessesce olan bu banka hakkındaki kanun lâyihasının uzun tetkiklerden sonra hazırlandığını ve esaslar hakkında mütehassıs B. Kemere'in raporu alındığını söylemiş ve demiştir ki:

Kanun, evvelemlerde Ziraat Bankasının bünyesindeki idare uzuvlarını nazarı itibara almaktadır. İdare uzuvları arasındaki vazife ve salâhiyet nokta -nazarından tedahül vukua gelmemesini derpiş eder. Her unsur, her uzuv inisiyatifini kullanmakla beraber birbirinin yardımcı olarak çalışmayı temin eder. Bilhassa buna dikkat edilmiştir.

TOPRAK SİYASETİMİZ

İktisat Vekilimiz izahatında zirai kooperatifler, küçük çiftçiye yardım me -selesine temas ederek memleketteki toprak politikasına geçmiş ve Anadolu -daki tetkiklerinde bir yanda dörtte biri ekilmemiş geniş bir arazi bir kişinin malı olarak dururken diğer tarafta topraksız olan köylülerin bulunduğunu söylemiş ve demiştir ki:

"Yüz binlerce dönüm bir adamın elindedir. Yüzlerce adam topraksızlıktan sefalet çekmektedir. Rica ederim, bu manzaraya hangi akıllı selim sahibi tahammül edebilir ve hangi ekli selim sahibi bu politikayı düzeltmeye müsaade etmez?"

TÜRKİYEDE "ARİSTOKRAT," YOKTUR

İktisad vekili toprak siyaseti bahsinde sözlerine devam ederek kendisinin banka müdürlüğünde bulunduğu zamana aid bir hatırasını anlatmıştır:

O zamanlar bankaya müracaat eden bir Avrupa bankası memleketimize ucuz olarak zirai kredi sokmak istemişti. Başlıca şart olarak "Aristokratlara," ve büyük arazi sahiplerine para verilmemesini ileri sürüyorlardı.

B. Celâl Bayar sözlerine şöyle devam ediyor:

Dedim ki: "Sizin Aristokratlardan maksadınız bir takım dejenere olmuş, meziyetlerin babası, babasının babası sayılan bir takım insan larsa Türkiye'de öyle insan yoktur. Eğer bundan maksadınız asil ve ah -laklı kimselerse bütün Türkiye bu asillerden ibarettir."

BANKA BU KANUNLA TEKÂMÜL EDECEK

Bundan sonra Ziraat Bankası kanunu üzerindeki izahatına devam eden B. Celâl Bayar lâyiha'nın nasıl hazırlandığını, anlatmış, bankanın zirai ikrazatı ve diğer faaliyeti hakkında malûmat vermiştir.

Bundan sonra bazı mebuslarımız tekrar mütaaleleler serdetmiştir. İktisad vekili bunlara da cevap vererek sözlerini "Ziraat bankası bu kanunla tekâmül edecektir," diyerek bitirmiştir.

Bugünkü celsede kanunun, dördüncü maddesine kadar müzakeresi yapılmış ve vaktin gecikmesi dolayısı ile meclis çarşamba günü toplanmak üzere dağılmıştır.

Izmir turistik yolları için

Temin olunacak fevkalâde gelirler

Ankara, 10 — İzmir turistik yollarının inşası ve kaplıcalarla plajlarda asrı tesisat vücuda getirilmesini temin edecek olan kanun projesi hazırlandı.

Projede İzmir'in içinde ve dışında turistik maksada hâdim ve asfalt yapılması kararlaştırılan yollar inşa tarzı itibarıyla beş dereceye ayrılmıştır. Birinci derece yollar: Karşıyakanın, Bostan'lı mevkiinden başlayarak sahili takiben, Alaybey, Turan, Bayraklı, Mersinli, Halkapınardan Birincikordona geçerek oradan Konak önüne ve tramvay yolunu takiben Güzelyalı, Ağamemnun, kaplıcaları ve İnciraltı plajına giden yolla buna bağlanan Mersinli - Burnova, İzmir Kızılçullu - Buca yolları. İkinci derece yollar: İzmir - Torbalı - Subaşı - Selçuk yolu. Üçüncü derece yollar: Karşıyaka - Menemen, Ali - ağa - Bergama yolu. Dördüncü derece yollar: Ağamemnun - Urla - Alaçatı - Çeşme İlçası - Çeşme yolu. Beşinci derece yollar: Basmahane - Tilkilik - Pazaryeri, Eşrefpaşa Kadifekale yolu.

Bütün bu yollar İzmir vilayeti umumî meclisi tarafından kabul edilip Nafia vekâletince tasdik edilecek iş programlarına göre yapılacaktır.

Turistik yollar ve kaplıcalarla plajlardaki asrı tesisata tahsis edilecek fevkalâde gelirler şu suretle temin edilecektir:

1 — İzmir vilayeti içinde yol mükelleflerinin, yol vergisine zammedilecek ikiser lira.

2 — İzmir vilayetine her sene yollar tahsisatından ayracağı 70 bin lira.

3 — Şehir içinde ve banliyö işliyen muayyen tarifeli kara ve deniz nakil vasıtalarının yolcu biletlerine ve abonman defterlerine, tenzilâhı pasolara beher sefer için zammolunacak 25 er para ile vilâyet merke -zine bağlı şehir ve kasabalar ve köy -ler arasında işliyen muayyen tarifeli vesaiti nakliye ücretlerine gidış gel iş için ayrı ayrı birer kuruş zam.

Proje zamların nasıl toplanacağı ve bir bankada nasıl muhafaza olu -nacağına dair hükümleri ihtiva etmektedir.

Askerler ve zabita memurları ile parasız pasolara ve mekteblilere mahsus tenzilâtan istifade edilecek bu zamlardan muaf tutulacaktır.

Bundan nakil vasıtaları idare ve müesseselerinin hesabları maliye memurları tarafından müracaat edilecektir.

Yol vergisi mükellefiyetini bedenen yapanlar iki liralık zam için ayrı -rıca çalıştırılacaklardır.

Projeye göre bu gelirler 25 sene müddetle devam edecektir.

Kömür sergisi büyük rağbet gördü

Bir ay daha uzatılması muhtemel

Ankara, 10 (Telefonla) — Beynel -mîl kömür ve kömür yakan vasıtalar sergisi gerek memleket dışından, gerek içeriden çok büyük rağbet görmektedir. Sergiye konulan eşyaların hepsi satılmış ve bir çok siparişler alınmıştır. Bugüne kadar sergiyi gezenlerin sayısı yetmiş bindir.

Kömür sergisinin gördüğü bu büyük rağbet üzerine, bir ay daha uzatılması ihtimalinden bahsolunmaktadır.

Tapu ve Kadastro mektebi kuruluyor

Ankara, 10 (Telefonla) — Tapu ve kadastro mektebi talimatnamesi Vekil -ler Heyetince kabul edilmiştir. Tali -matnameye göre mektep tapu ve kadas -tronun hukukî fennî, malî işlerine ta -allûk eden kanun nizamnameleri ve u -sullerini öğretecektir.

Mektep altışar aylık A ve B şube -lerine ayrılacaktır. A kısmına tapu ve kadastro teşkilâtına dahil memurlardan tahsile kabiliyeti görülenlerle, dışarı -dan orta mektep mezunları alınacaktır. B şubesine ise lise mezunları veya tas -diknamelileri müsabaka ile kabul olu -nacaktır.

Memur talebe maaşından başka otuz lira alacaktır. Kayıt ağustostadır.

19 Mayıs Atatürk günü

Ankara, 10 (Telefonla) — Bütün memleket 19 mayıs Atatürk gününü büyük merasimle kutlamağa hazırlan -maktadır. Aynı zamanda gençlik ve id -man bayramı olan 19 mayıs günü se -vinç ve neş'e içinde kutlanacaktır.

Diğer taraftan, Bolu me'b'usu Cevat Abbas Güler yarın (bugün) "18 sene evvel 19 mayısa tekaddüm eden gün -lerde Atatürk," mevzuunda bir konfe -rans verecektir.

Hava şehitleri günü

Ankara, 10 (Telefonla) — Türk Ha -va Kurumunun yeni nizamnamesi ile 27 sonkânundan 15 mayısa alınan Türk hava şehitleri ithifali önümüzdeki cu -martsı günü yurdun her tarafında bü -yük törenle kutlanacaktır.

Devlet sermayeli müesseselerde çalışanlar

Ankara, 10 (Telefonla) — Devletin, sermayesinin bir kısmına veya tama -mına sahip olduğu banka ve malî mü -esseseler idare meclisi azalarının ban -ka veya müessesenin iştirak ettiği ve -ya mürakabesi altında bulundurduğu müesseselerde vazife almamaları ve hü -kûmetin göstereceği lüzumüzlerine bu mü -esseselerde aldıkları halde ve hattâ mas -raflarından başka hiçbir ücret verilme -mesi hakkında bir kanun projesi hazırlanmaktadır.

Parlâmentolar ticaret konferansı heyetimiz

Ankara, 10 (Telefonla) — 17 mayı -sa Pariste açılacak olan beynelmîl Parlâmentolar Birliği Ticaret Konfe -ransına Büyük Millet Meclisi azalarından iştirak edecek olan heyetimiz bu akşam İstanbul hareket etmişlerdir.

Vilâyet bütçeleri

Ankara, 10 (Telefonla) — Dahiliye Vekâletinde vilâyet bütçelerini tetkik etmekte olan hususî komisyon çalışma -larına devam etmektedir. Tetkiki biten Tokat, Ordu, Muş, Urfa ve Bitlis büt -çeleri yakında yüksek tasdiğe arz olu -nacaktır.

Kütüphane memurlarının maaşları artıyor

Ankara, 10 (Telefonla) — 1925 yılında vakıflardan Maarif vekâle -tine devredilen kütüphanelerin me -murlarının maaşlarının çok az oldu -ğunu göz önüne alan Vekâlet bu memurların bu kadro içinde terfileri imkânını görmiyerek Barem kanu -nunun Maarif vekâletine aid kıs -mında değişiklik yapmak üzere bir kanun projesi hazırlamıştır.

Bu suretle 1925 senesindenberi hiç zam görmiyen ve birer irfan mü -essesesi olan geniş ölçüde pek kıymetli eserler bulunan kütüphanelerimizi büyük bir dikkat ve liyakat -le muhafaza eden bu memurların terfileri temin edilmiş olmaktadır.

Projeye göre kütüphane direktör -leri 55, 45, 40, 35 ve 30 lira aslı maaşlı olmak üzere beş kısma, me -murlar da 25, 20, 17,5 14 ve 12 lira aslı maaşlı olmak üzere yine beş kısma ayrılmaktadır.

Hatay anlaşması

(Üsttarafı 1 incide)

lât hep tali derecededir ve muntakavi -dir.

Fransız — Suriye muahedesi 1 Kânunusani'denberi mer'iyyete girmiş oldu -ğundan, Suriye yakınında komuş Arap devletleri nezdine ve Paris, Londra ve Berlin gibi Avrupa merkezlerine birer siyasi mümessil tayin edecektir.

FRANSA İLE MÜZAKERELER DEVAM EDİYOR

Ankara, 10 (A.A.) — Cenevrede 28 kânunusani 1937 tarihinde verilen kara -ra tevfiikan aktedilecek Fransa — Tür -kiye muahedesiyle üç taraflı Türkiye — Fransa — Suriye mukavelesi hakkında teati edilen proje metinleri üzerinde Türkiye ve Fransa arasında yapılan müzakereler tabii seyrini takip etmek -tedir. Bu görüşmeler, Cenevrede top -lanan teknik komisyon mesaisinin ne -ticelerine sıkı bir surette bağlı bulun -duğu için, Türkiye Hariciye Vekili dok -tor Aras ve Fransa büyük elçisi B. Ponsot mesailerine, Milletler Cemiyeti konseyinin toplantısından evvel in -taç etmek üzere, Cenevrede devam et -meye karar vermişlerdir.

FRANSIZ ELÇİSİ PARİSE UĞRAYIP CENEVREYE GİDECEK

Öğrendiğimize göre Fransa büyük el -çisi B. Ponsot, çarşamba akşamı Anka -radan hareket edecek ve 18 mayısta Pariste bulunacaktır. B. Ponsot, oradan Cenevreye hareket edecek ve ayın yir -mininde orada Hariciye Vekili doktor Arasla temasa gelecektir.

HARİCİYE VEKİLİ BUGÜN ŞEHRİMİZDE

Ankara, 10 (Hususi) — Milletler Cemiyeti Konseyine iştirak edecek o -

lan Hariciye Vekilimiz Aras bu akşam İstanbul hareket etmiştir. Hariciye Vekilimiz Ataturk Hariciye Vekilimiz ile istasyona götürerek uğurlanmıştır.

İstasyonda doktor Tevrik Paşası, rast uğurlayanlar arasında başta Millet Meclisi reisi Abdülhalik ve Başvekâlet vekili ve Sıhhat ve Muavenet Vekili doktor Refik Dahiliye, Maarif, Maliye, ve İnhisarlar Vekilleri ile Fransız büyük elçisi B. Ponsot ve Küçük Antant elçileri ile diğer diplomatik, Hariciye Vekilleri memurları vesair birçok zevat makta idi.

Hariciye Vekilimiz İstanbul'dan gün kaldıktan sonra Bükreş Cenevreye gidecektir.

PARİS GÖRÜŞMELERİNİN SONRAKİ TEBLİĞİ

Paris, 10 (A.A.) — Bayvele Pariste Fransız nazırları ile görüş -meleri sonunda aşağıdaki tebliğ mu -ştur:

BB. İnönü, Suat Davar ve Ba -man Menemencioğlu 8 mayısa man Blum ve Delbos ile görüş -müşlerdir. Türk ve Fransız bulunmuşlardır. Türk ve Fransız ları, Avrupadaki bugünkü vaziyet -memleketönüne vazettiği meseleleri de görüş birliklerini müşahade et -Milletler Cemiyeti zihniyetine ve lerine aynı suretle bağlı olan huk -lerinin, aynı azim ile müteahhül -hükûmetlerle itimatlı bir işbirliği de emniyetin takviyesine ve sul -kılâtlandırılmasına çalışmak maksad -mutabakatlarını teyit etmişlerdir.

Infilâk nasıl oldu?

(Üsttarafı 1 incide)

başısı Satılmışoğlu Bilâdır. Bilâdın anlattığına göre, işbaşı saat yedi buçuk -ta başlar. Saat yedi buçuktan evvel kendisi iki arkadaşıyla boyahaneye gel -miş ve iki arkadaşını orada bırakarak kendisi diğer sekiz arkadaşına o sıra -da iltihak etmek üzere dışarı çıkmış yangın da çıkmıştır. Boyahane içeri -sinde Edike köyünden Ahmetle Anka -rânın Kıbrıslı köyünden Mehmed bu -lunuyorlarmış. Yangın çıkınca oranın müdürü yüzbaşı Nail geliyor, kendi -sinden "Ne oldu," diye soruyor. O sıra -da patlamalar oluyor. Bu patlama -lar yandaki memurların ve ame'nin oturduğu daireye de sirayet ediyor. Depolardan biri de yanyor.

Infilâkın şiddeti Ankaradan duyul -muştur. Bu infilâkın Ankaradan du -yulması halk arasında büyük zayıata hamledilmiştir. Bilhassa insan zayıat -ı üzerinde. İştittığımız rivayet ve şayi -alara göre, insan zayıatı azami üç yüz asgari yüz elli olarak söylenmiştir. İnsan zayıatımız boyahanece çalışan iki ameledir. Bunlara da acınamaks elden gelmez. Yaralı olanlar da yüz -başı Nail ile itfaiye neferlerimizden biridir. Başkaca hayat zayıatımız yok -tür.

Maddi zayıatımız, yanan daireler dahil olduğu halde, imal edilmekte ve kısmen boyanmakta olan eski mermi -lerin miktarı itibarıyla 100.000 lirayı te -caviiz etmemektedir. Civarındaki bazı binaların camıları kırılmış, sıvaları dö -kümüştür. Yıkıntı olmamıştır.

Yangın çıkarak çıkamaz oradaki me -mur ve amele hayatlarını tehlikeye a -tarak yangını söndürmeye koşmuşlar -dır. Buradan giden itfaiye de eski ta -birle cansiperane denecek şekilde ça -lınmış ve bundan dolayı Milli Müdafaa Vekâleti itfaiyeye teşekkür etmiştir. Çalışmalarına en güzel misal mermi depolarından birinin yarısı yandığı hal -de yarısını kurtarmağa muvaffak ol -malarıdır.

Orada çalışan iki vatandaşımızın bu suretle şehid olması mucibi tees -sürdür. Bu çalışan iki işçi 3-4 sene -denberi aynı vazifede bulundukları gi -bi kendilerinin liyakatı âmirlerince de müsellemdir. Kazanın dikkatsizlikten veya sigara içmekten çıkmadığı tahak -kuk etmektedir. Kaza, bir kimyevi hâ -diseden, bir maddenin tahallülünden çıkmıştır. Aldığımız resmi malûmat bundan ibarettir.

Dahiliye Vekilimizin bu izahatın -dan sonra B. İbrahim Demiralay (İs.

parta) kazada şehid olanların aile -ne ikramiye vermek suretile tes -edilip edilmeyeceğini sormuş. Rü Kaya da bu teklifi hürmetle ri dikkate alacağını ve icabeder -min yapılmasını Vekiller heyeti te -tilama arzedeceğini söylemiştir.

FRANSIZ MECLİSİNDEN TELGRAF

Bundan sonra Fransız meclisi reisi B. Edvard Herriol fmdan gönderilen aşağıdaki tel -gri okunmuştur.

Abdülhalik Renda
Büyük Millet Meclisi reisi

Duçar olduğunuz felâketten en canlı sempatinizin Büyük Millet Meclisi tarafından ve sizin taraf -ından kabulünü rica ederiz. Bunun dostane ve kardeşlik hislerini ta -derim.

Bu telgrafa riyaset divanı taraf -ından karşılık verilmesi tasvib edil -miştir.

İhtilâlciler Madritte Bir ecnebi konsolosh nesine hücum ettiler

Madrid 10 (A.A.) — Reşid radyo istasyonu dün akşam aşağı -ki haberi vermiştir:

"İhtilâlciler Madritte bir ecnebi konsoloshanesine hücum etmiş -zaptetmişlerdir. 58 kişinin iltihâ -mış olduğu bu konsoloshanenin mi -mini şimdilik bildirmek istemiş -ruz."

Bilbao, 10 (A.A.) — Dün Bank es -sindeki hükûmet kıtaları için tel -günde. Bu kıtalar Solube mintakası -da şiddetli ve muvaffakiyetli bir ma -bil taarruza geçmişler ve asilerin ma -mesine mani olarak onlara büyük zar -verdirmişlerdir.

Rigito mintakasında milisler, kuv -vâli harp malzemesinin himayesinde rak şiddetli bir taarruza geçmekte -anudane mukavemet etmektedir. namitçiler asî tanklarının manî olmaktadır. Asiler yurdun la telefât vermişlerdir.

Yeşil Cehennem

YAZAN: CAHİDE OSMAN

Sarı terliklerinin arkasında ayak topuklarını ısırılacak bir meyva kadar penbe ve güzel buluyordum.

— Evet!...

— Bu resmi o gömine üzerinde bırakabilmek için haciz memurları geldiği zaman bütün servetimi vermeğe hazırdım. Çünkü köşkün içerisinde bu tablo ile beraber büyümüştüm. Ben ve Madam Şuvarst... Bir kere düşününüz; Madam Şuvarst köşkün içine adım atar atmaz bu tabloyu yerinde görmemiş olsaydı; büyük bir felâket.

KISA HABERLER

* İzmir muallimler birliği senelik kongresini akdetmiş, geçen seneki mesai raporu okunmuştur. Yeni idare heyetine Gazi mektebi başmuallimi Fazıl, muallim Cahit, Dum lupınar mektebinden Celâl, Kız muallim mektebinden Vedide, İstiklâl mektebinden Ahsen ve Kahramanlar mektebinden Cemal seçilmişlerdir.

* İzmir valisi Hâmit Ankara'ya gitmiştir.

* Bahkessinde bir sergi açılmıştır. Bu sergiye İstanbul'dan da ressamlar iştirak etmiştir. 120 tablo teşhir edilmektedir.

* Sümer bankı ilk yılına ait bilanço İktisat vekaletine verilmiştir. Banka ilk yıl bilançosunu kârla kapamıştır.

* Macar hükümeti İktisat mütehassıslarından profesör Nikola şehrimize gelmiş, Ankara'ya gitmiştir. Mütehassıs yurdunda iki ay kadar kalarak İktisadi tetkikler yapacaktır.

Haseki hastahanesinde tıbbî müsamere

Haseki kadın hastahanesinde muntazaman yapılmakta olan aylık tıbbî müsamere 14 Mayıs cuma günü saat 1 de yapılacak ve şu meseleler konuşulacaktır:

- 1 — Rahim harici gebeliğe dair bazı vak'alar Ord. Prof. Leipman,
- 2 — Yüksek doz diğipuratumla tedavi edilen vak'alar. Ord. Prof. Muh-tar Özden,
- 3 — Graviç ırlarına dair. Dr. Ali Eşref,
- 4 — Bir rie kist idatığı vak'ası. Doçent Kâzım İ. Gürkan,
- 5 — Kordon kisti zannını veren bir fahiz fıtkı. Doçent Şinasi H. Erel,
- 6 — Bir siyatik felci vak'ası. Dr. Şükrü Hâzım Tiner,
- 7 — Rakabi nahiye meningiomu, harkafa sarkomu, ve hicabı müşeffef gliomu piyesleri. Dr. Halis Sarıkadı-oğlu.

ALMANYA FRANSA İLE KONUŞUYOR

— Bize ham maden veriniz, sonra bunu size mamul bir halde tade edeceğimizden emin olabilirsiniz. — İzzetiya, — dan —

Radyo Müsabaka Kuponu

— 72 —

İsim:
Aders:

İngiltere kralının sıhhatına dair dedikodular “İşidirsanız inanmayın yalandır!..”

Kral ailesile beraber

Bugünkü İngiltere kralı altıncı Corcun sıhhatine dair fena niyetle bazı dedikodular yapanlara karşı, Londra'da gayet şeyani diyyat bir nutuk söylemiştir.

1919 senesinde kralın da bizzat alâkadar bulunduğu “Smaif Hayr cemiyeti”, âzalarının bir öğle yemeğinde, bu cemiyetin reisi Robert Hayd demiştir ki:

“Daha dün, mensub olduğum klüpte birisi bana kralın saralı olup olmadığını sordu. Bu neviden, meselâ prenseslerin sağır, dilsiz veya ahmak olduğuna, yahud kraliçenin ağır işittiğine, kralın pek zayıf olması dolayısıyla taç giyme merasimi yapılmıyacağına bilhassa kalbinin çok fena olduğuna son dakikada üzerine fenalık gelebileceğine dair birçok diğer bühtanlar da yapılıyor.

Şu dakikada kralla uzun müddet beraber bulunmuş bir adamı sıfatile söylüyorum. Kendisini muhtelif ahvalde ve muhtelif hâleti ruhiyede gör-

düm. Prenslik zamanında bir bakımda yatağının başucuna gelmiş olarak, ocağı yanında basamağın başında otururken ve çocuklarıyla birlikte gördüm. Onunla birlikte Lordların ve ahalinin ızzat ve ikramile karşılaştım. Kendisi daima güzel bir arkadaş. Çok insanidir. Seviyecek bir mahluktur. Smaif ve imtiyaz farkı gözetmeyen bir şahsiyettir.

Bir kere hiddetlendiğini gördüm. Fakat memnundum. Çünkü şahsiyetinin diğer bir cephesini tanıdım.

Sanayi mintakalarından birini ziyaret etmesinde otomobilinin etrafına koşuşan kızlara, atlı polis fena muamele etmişti. Buna pek canı sıkıldı. Ahalinin kendisine yaklaşmasına hiç itirazı yoktu.

Kendisile çok dalgacı bir denizde yüzdüm. Onu muhtelif biçim araziye birçok adamlar gibi büyük bir sabır ve tahammülle golf oynarken gördüm.

Bütün bu ahvalde kendisine ifade (Lütfen sayfayı çeviriniz)

İşaretler:

Hakikat sadedir, fakat basit değildir

Sadri Ertem

Ben orta mektepte okurken, anlaşılması asla mümkün olmayan bir mevzu karşısında idim: Hendese: Bir gün hocamıza yalvardım, yalvardım:

— Bize şu hendeseyi iyi anlat-sanız olmaz mı?

Hoca bizim suratımıza baktı:

— İlim, dedi, kolay değildir. Güç-lük çekmeden ilim öğrenilemez.

Bir zaman sonra hendese bize kolay göründü. Fakat müsellehat hakkında aynı müşkülâtı duyduk..

Riyazi fizik ihtimali hesab filân, filân hep böyle anlaşılmaz muam-malar halinde devam edip gitti. Kimya i in aynı güçlüğü, aynı anlaşılmazlığı bir muvaffakiyet diye ileri sürerler oldu. Kimyayı esarengiz korkunc saymak ve onunla bö-bürlenmek bir takım adamların ye-gâne şerefi ve hayatta tek tesellisi idi.

Orta mekteb fiziğini bize Avin Ştayn gururile anlatan adamdan bugün kalan sadece (Cono) nun artık kitabından ezberlenmiş cümlelerdir.

O zaman biz bu cümleleri anlamaz-dık, fizik âlemi bizim için esrarengiz korkunc, darmadağın bir şeydi. Bu dağınıklık içinde bizim hocanın yüzünü daima hatırlarım.

Bu zat âlim çeşnisini taşırdı ve mütemadiyen şunları tekrar ederdi. — İlim dili güçtür.

* * *

Şimşek, yıldırım, telefon, radyo, elektrik ışığı bir tek altın da top ladiğim zaman artık dünya bana hayret yerine nizam şeklinde gözü-k meğe başladı. Fakat bu işi itiraf ede-rim ki pek dermeçatma idi.

Hâdiseler beni dünyanın gerçek-ten âlimlerinin laboratuvarlarına

götürdü. Orada en mudil tanılan mevzuların sadeleştiğini, hakikate irca olunduğunu ve hakikatların sade bir şekilde anlatıldığını görünce benim orta mektepteki mağrur fizik hocam geldi.

* * *

Münevver adamın rolü hakikate varmak, yani mudil, karma l---k, anlaşılmaz sanılan hakikatı olduğu gibi anlatmaktır.

Hakikat cahil için mudildir.

Gerçekten münevverler i in onu idrak ve anlatmak sadedir. Sadeliğin sırma ermek budur.

Sanat ve felsefe için de aynı şeyi söyleyebiliriz.

Duyulan, yaşanan şeylerin ifadesi basit değil, sadedir. Bu sahada ula-lalık, ve hakikat yerine bir sürü lâf ebeliği etmek tıbbi benim zavallı orta mekteb fizik hocamın vaziyeti-ne düşmek olur. Kitab gibi konuşan insanlar vardır. Bunları bir türlü ha-genmeyiz. Çünkü onlar bize şahsi-yetsiz, yaşanmamış, karma karışık sözleri ve fikirleri hatırlatır.

Mutlaka anlaşılması güç olan bu ukala diyarı münevverlerin eserleri-dir demek istemiyorum. Çünkü her yeni, henüz kududları başkaları ta-rafından keşfedilmemiş bir meçhul-dür. Bu meçhul ancak kâşif için ma-lûm olmuştur. Şüphesiz böyle eser-leri, devirler acan şaheserleri derhal anlamak mümkün değildir. Fakat bu vuzuhsuzluk ebedi olan muharri-rin ruhunda değildir. Onda fikirler vazihdir. Hassasiyet derindir, yaşan-mıştır. Fakat biz, onları idrak ede-miyecek kadar geride kalmış olursak yani aydınlığı göreceğ gözlerimize yoksa.. Yapılacak iş gözlerimizi halk etmeğe çalışmak kısacası ruhumuzu terki b etmektir.

Sağlık servisimiz

Husul doktorumuz Pazartesi günleri saat on beş buçuktan yirmiyeye kadar gaezemi idarehanesinde, Cumartesi günleri Pazartesi günleri 14 ten 19 a kadar Laleli Tayyare hatma okuyucularımıza daire üç numarada bulunduk kabul eder.

Cocuk hastahaneleri doktorumuz da bu kuponun yedi tanesini biriktirip kendisine gaezemi idarehanesinde, Cumartesi günleri Pazartesi günleri 14 ten 19 a kadar Laleli Tayyare hatma okuyucularımıza daire üç numarada bulunduk kabul eder.

Ayrıca Akasray Pertev Eczanesi ya-receği enjektaiyonları ve sıhhat mukabilinde ve abonelerimize en eh-gerilete çocuklarının sünnet ameli-tilerini yazdığımız doktor, dişi ve sün-net kuponundan yedi tane götürmek

Roma-Berlin mihveri

Konuşmalardan bir netice elde edildi mi ?

İki memlekek arasındaki manevi temas daha ziyade kuvvetlendirilecek

Von Neurath ve Kont Ciano bir konuşmada

Roma, Mayıs (Husuf) — İtalya Hariciye nazırı Kont Ciano'nun geçen tarihinde Berline yaptığı ziyareti iade maksadile Almanya Hariciye nazırı Von Neurath pazartesi günü buraya geldi. Kont Ciano'nun o vakitki Berlin ziyaretinde iki devlet mes'ul ricali arasında muhtelif Avrupa meseleleri dikkatle tetkik edilerek müşterek bir hareket plânı çizilmişti. Bu suretle artık meşhur bir tabir hükmüne giren Roma-Berlin mihveri siyasetinin temeli konmuştu. O zamandanberi Berlin-Roma mihveri birçok tecrübeler geçirdi. Fakat nüfuz mntakaları mukasemesi galiba her türlü münazaalayı bertaraf edecek bir surette tayin edilmiş olduğundan kuvvetine halel gelmedi.

Umumiyet itibarile o vakitki vaziyet hâlâ bakidir. Ne Berlin ne de Roma komünizme karşı vaziyetlerini de, gıştırmış değillerdir. İspanya meselesindeki aynı ahengi muhafaza ediyorlar. Her iki devlet de general Franko'yu kendi âlemine bırakmaktan çok uzak buluyorlar. Bazı İtalya için bazan da Almanya için askerî hareketin gösterdiği müşküller dolayısıyla İspanyada takib ettikleri siyaseti değiştirdikleri veyahud değiştirecekleri hakkındaki telâkkilerin hakikatle hiçbir alakası yoktur. İtalya ve Almanyanın İspanyada Bolşevizmin istikrarına tahammülleri kalmamıştır. Buna her suretle mani olmağa çalışıyorlar. Stampa gazetesi Von Neurathın buraya gelmesi münasebetile yazdığı bir makalede "İmkân olan şey sulh ve Avrupalının medeniyeti için lâzım olan karışksız kuvvetli bir İspanyanın vücud bulmasıdır. İtalya ile Almanya geçen ağustosta ademi müdahale ve mürakabe komisyonuna dahil oldular. Gö-nüllülerin seferberliği hakkında bir itilâfa varılmasını müdafaa ettiler. Fakat hüsnü niyetleri sistematik bir şekilde ihlâl edilmekte olan ademi müdahale mukavelesi ve bilhassa Pirene hudutları boyunca yapılmakta olan mürakabe Almanya; gözlerini kapayıp oturmak derecesine kadar varamaz,, demektedir.

Garbin ve bilvasıta bütün Avrupalının sulhuna taalluk eden Lokarno meselesine gelince malûm olduğu üzere

edilen kusurlardan hiçbirine rastlanmamış. Menfur dedikoduların söylediklerinin aksine olarak ne bedenî, ne de zihnî hiçbir ârızası yoktu.

Ağabeyisinin tahttan çekilişindenberi hiç hastalanmamış oluşu, sıhhatinin ne mükemmel bir mertebede bulunduğunu zekâ sahibi herhangi bir kimseye anlatmağa kâfidir.

Onun için, kralın sıhhatine dair yapılan dedikoduları işitirseniz, aldr. mayınız. Bunlar kaba sözlerdir. Krimetsiz sözler. Yalan sözlerdir.,,

(Daily Express)

Almanya ile İtalya bir müddet evvel Londraya hemen aynı mealde nota verdiler. Fakat bu arada Belçika bitalelerini tebarüz ettiriyor:

raf devlet halini aldı ve İngiltere-Fransa müşterek bir tebliğle bu bitale raflığı tasdik ettiler.

İtalyan gazeteleri şu şekilde müta-"Yeni bir Garb Lokarnosunu iki devlet de arzu ediyor. Çünkü bu suretle büyük devletler arasında teşriki mesai elde edilemezse istikrarın teminine imkân bulunamaz. Artık iki malı gayrimuayyen ibareleri terketmek zamanı gelmiştir. Belçika bitaraflığı teşriki mesai ve sulha götürecektir her adımda iki şartın bulunması elzem olduğuna bir misaldir: 1 — Bütün muahedeler arasında kat'i bir müsavat, 2 — Milletlerarası cemiyetin müdahalesinin tahdidii.,

Mussolini - Von Neurath ve Ciano arasında Avusturya, İtalya ile Macaristan arasındaki Roma protokolu, 11 temmuz 1936 da yapılan Almanya-Avusturya anlaşmasının seyri mevzuu bahseldüğü gibi pek az evvel Venedikte Mussolini Avusturya Başvekili Şuş-nig arasında cereyan eden mülâkatta tetkik edilmiştir. Bu mülâkatın her tarafta uyandırdığı alâka ve şiddetli tenkitler malûmdur. Avusturyanın Almanya ile İtalya arasında rekabetlere ve münazaalara vesile olmaktan çıkmış bulunduğu artık katiyetle tahakkuk etmiştir. Bununla beraber çok karışıklık ve ciddi bir mesele olarak baki kalmakta olduğu kimsenin nazarı dikkatinden kaçmamaktadır.

Roma-Berlin itilâfından sonra Küçük Antant devletlerinden bazılarının Roma protokoluna girmeleri mevzuu bahsoltmaktadır. Birkaç gün evvel Çekoslovakya Başvekilinin memleketile Avusturya arasında iktisadî sahadaki münasebetlerin inkişafına dair söylediği sözler çok ehemmiyetli telâkki ediliyor.

Çekoslovakyanın Rusya ile olan ittifakı dolayısıyla şimdiye kadar İtalya ve Almanyanın bu devlete karşı takib ettikleri siyaset nazarı dikkate alınır. sa Çekoslovakya Başvekilinin sözlerinin ehemmiyeti daha ziyade tebarüz eder.

Mussolini - Göring mülâkatını takib eden Mussolini - Neurath konuşmalarının verdiği semere nedir? General Frankonun İspanyada zaferinin teminine çalışmaktan ibarettir. Bundan başka iki memleket arasındaki teşriki mesainin siyaset ve iktisad cephesine münhasır kalmıyarak Alman ve İtalyan milletlerinin manevi temas ve teşriki mesaisini arttırmaya uğraşmaktadır.

İşte bu çok gürültülü mülâkatın en belli başlı neticesi bu olmuştur.

Bir kadına âşık olan maymun

Hayvanat bahçesinden kaçtı 3 kişiyi yaraladı

İngilterede garib ve gülünç bir hâdise oldu:

Liverpool hayvanat bahçesinden bir maymun kaçıyor. Bu, alelade bir hâdisedir. Nihayet hayvanat bahçesi bekçilerinin kabahati denebilir.

Fakat, maymun bir kadına âşık olmuş da onun için kaçmış! İşte bu işin garib tarafını teşkil ediyor.

Kaçan maymun - yahud bir kadına âşık olan maymun - büyük bir Şimpanzedir.

Boyu bir buçuk metredir, ağırlığı da, 80 kilo. "Miki", adı verilen bu maymun, hayvanat bahçesinin en uslu akıllı hayvanlarından sayılmaktadır.

Miki, bir gün, kendisini ziyarete (!) gelen kadınlardan birine fazla alâka gösteriyor ve kadın kafesin yanından uzaklaşır uzaklaşmaz o da kafesi kırıp dışarı atılıyor.

Hayvanat bahçesinden kaçarak caddeye çıkan maymun, dört bir tarafa saldırmaktadır ve her önüne geleni devirmektedir. Bu arada 3 kişiyi yaralanıyor.

Sokaktaki kalabalık arasında hayvanat bahçesinden çıkan kadın da vardır. Maymun, büyük bir hızla onun üzerine atılıyor. Kadın korkudan donub kalıyor. Fakat, maymun, herkesin üzerine saldırıp parçalamak isterken, kadının karşısına gelir gelmez duruyor ve süt dökmüş kedi gibi, siniyor:

Maymunun âşık olduğu kadın budur. Fakat, kadın hayvanın bu sevgisine ihanet ediyor ve maymunu tutub hayvanat bahçesi bekçilerine teslim ediyor..

İngiltere tacının incileri nasıl çalındı ?

Bir İrlandalı papas kıyafetile Londra kalesine girmişti. Yanındaki genç de bekçinin kızını kandırmıştı.

Hırsız tutulunca kral af etti kendisine has zabiti yaptı!

Yarı kral VI inci George'un başına giyeceği 2800 elmaslı krallık tacı İngilterenin gerek maddeten, gerek manen en kıymetli şeyidir.

Bu tac, esasen, İngiliz krallık ve imparatorluğunun timsali olduğu için, kral daima başında taşımaz. Tac asıl kralın sarayında da bulunmaz. Londranın meşhur "Londra Kulesi," nde saklanır.

Bu Londra Kulesinin gerek içi, gerek dışı asırlardanberi aynı şekilde muhafaza olunmaktadır. Kulenin meşhur bir bekçisi vardır. Denebilir ki, kuleyi bekleyen bekçi asırlardanberi aynı adamdır!

Gerçi bu bekçi daima değişir: Asırlardanberi bir kuleyi bekleme, ge içinde İngilterenin en kıymetli şeyi bile bulursa, maalesef insanın ömrü müsaid değildir.

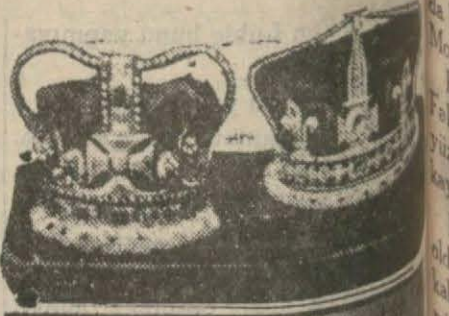
Fakat, değişen adamın giydiği elbise aynıdır. Şüphesiz, bir elbisede asırlarca dayanmaz: Değişen adamla beraber sırt ve boy değiştiren elbise aynı biçimde yapılır: Onun için, bugün Londra Kulesinin bekçisi, arkasındaki on altıncı asır elbisesi ve omuzunda taşıdığı - o zamanın silâhı olan - bir balta ile hayli garip bir adamdır!

Bu garip bekçinin Londra Kulesini daha on altıncı asırdan itibaren balta ile beklemekte hakkı vardır. Çünkü, tac, İngilterenin en mukaddes şeyi olmakla beraber, ona fena gözle ve ihtirasla bakanlar eksik olmamıştır. İngilte tacının çalınan incileri meşhurdur:

Bir İrlandalı, taçtaki bazı incileri çalmağı aklına koymuştu. Blood isimindeki bu mahir hırsız, bir gün papaz kıyafetinde Londra Kulesine giriyor ve yanında da bir kadın vardır. Bu da kendisine bir rahibe süsü vermiştir.

Saraya tanrı misafiri olarak gelen bu papazla rahibe çok iyi karşılanıyorlar. Kuleyi gezerken rahibe, üzerine fenalık gelmiş gibi yaparak, yalancıkıtan bayılıyor.

Kulenin hademeleri bayılan kadını alıp hastahaneye götürüyorlar. Orada tedavi olunuyor. Bu suretle

Tac giyme merasiminde kral papazı giyme merasiminde kral papazı

papaz ve rahibe kulenin bekçisi ünsiyet tesis etmiş oluyor.

Blood Londra Kulesine bu gece ve gidişlerinde etrafı gözden geçirmekte ve tacın bulunduğu odanın nereden girilir diye araştırırmaktadı.

Fakat, bunu zor bulmuş olacağı ki, az sonra başka bir hileye başvuruyor:

Bir müddet sonra papazla beraber bir genç de gelmiştir. Blood bu gençle

Fransanın sabık Roma elçisi

Kendisini vuran kadını öpmek mi istemişti?

Fransanın Ankara büyük elçisi iken Romaya tayin edilen ve son defa tekaüde sevkolunan Kont dö Şambrun Fontanj isimli bir Fransız gazeteci kadının Paris şimal istasyonunda, üç tabanca kurşunile karnından vurduğu ve kadının yakalandığı malûmdur.

Mussolini ile de samimiyet tesis etmişken birdenbire Romadan çıkarılan bu kadının istintakı Pariste devam etmektedir.

Bundan üç gün evvelki bir isticva-bında, Madam Fontanj Kont dö Şambrun bir vakitler Roma harabeleri arasında kendisini öpmek istediğini söylemiştir.

Madam Fontanj, hastaneden çıkıp henüz bastonla gezmekte olan Kont dö Şambrunla karşı karşıya idi. Evvelâ, müthiş bir yeis içerisinde olduğu halde konttan kendisini affetmesini istedi.

Kont dö Şambrun ifadesinde dedi ki: "Madam Fontanjı tanıyorum, çünkü Romadaki sefaretim esnasında kendisini kabul etmiştim. Aynı zamanda meşhur bir ressam olan ve kayınbira-derim vasıtasile tanışmış bulunduğum babası Korabof dolayısıyla de kendisini tanırım. Madam Fontanjı 1936 senesi nisanında kabul etmiştim. La Liberté

Kont dö Şambrun

isimli bir Fransız gazetesi için Sinyor Mussoliniden mülâkat istiyordu. Delâletimi rica etti. Onun gözü önünde propaganda nazırı Sinyor Alfieri'ye telefon ettim.

Mayısın 17 sinde Sinyor Mussolini'yi bizzat gördüm. Ve sanırım ki Madam Fontanjdan kendisine bahsettim. Netice itibarile, Madam Fontanj Mussolini tarafından üç gün sonra kabul olundu.

Haziran ayında, bana tekrar geldi, büyük bir yeis içindeydi.

"Tribun des Nations," gazetesi Sinyor Mussoliniden bir mülâkat daha istedi. Cevap alamadım, diyordu. Bunda hararet edilecek bir şey olmadığını ve o başvekilin kızının hastalandığını ve onunla meşgul olduklarını söyledim.

Hâkim Kont dö Şambrun'a soru: — Madam Fontanj, size Mussolini ile olan samimî ahvalinden bahsetti mi? Kont cevap verdi:

— Evet. Fakat mesleki ketumiyet beni bu mesele hakkında sükûta mecbur ediyordu. Bunları, kimseye aşmadım.

Kont, bundan sonra, Madam Fontanjla sıkı sıkı arkadaş olduğu iddia etmekte siddetle reddetmiştir.

Bu sırada Madam Fontanj atılacak şu ifşaatta bulunmak istemiştir.

— Fakat biz sizinle, pek dostluk Hattâ bir defa beni Roma civarında bir harabe gezerken öpmeye bile teşebbüs ettiniz.

Kont dö Şambrun bu ismâdın bu dedile reddetmiş, aralarında asla böyle bir şey geçmediğini söylemiştir.

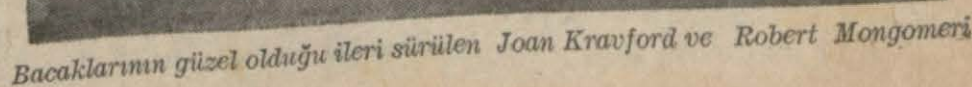
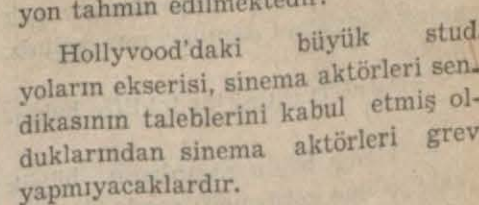
Her ikisi de, haftaya hâkim önünde yeniden karşılaşacaklardır. (Daily Express)

Bask istiklâlinin bir işareti sayılan bin senelik mukaddes ağaç — dans ve musikiyi ölüncesine seven Basklar — başlarımıza giydiğimiz bere hatâ kadın şapkalarına kadar Basklardan yayılmıştır.

dan sonra bir yangın tehlikesi geçirmiş olan 2800 elmaslı büyük ve imparatorluk tacı bugün, yine Londra Kulesinde muhafaza edilmektedir.

.....

Bugün bu mesele artık bir hakikat
tir. Şimdi, her sene kadın bacaklarını
hususiyeti en büyük bir estetik mese
lesi olarak mütalea ediyor. Bunu kim
ler yapıyor?. Şüphesiz, daha ziyade s

Dağıtma yeri VAKIT Kütüphanesi
Fiatı 50 kuruş

Kadircan KAFLI

Tefrika: 41

Kumandanlar: - Hemen hücumla geçmeliyiz! diyorlardı. Umur Bey Peşrev Beye döndü: - Bu fırsatı her zaman ele geçiremeyiz

Umur bey şunları yazıyordu:

"Kaleyi almamın pek kolay olduğunu sanmam ki inkâr edesiniz. Fakat boğyere kan dökülmesini de istemem. Nisânımı ve esirleri teslim ettikten sonra üç güne kadar kaleden çekilip gidiniz. Yoksa hiç kimsenin hayatını sözveremem. Cevap için yarım saat bekliyeceğim."

General Kornaro bu kâğıdı aldı. Birkaç saniye içinde gözden geçirdi ve Amiral Trantini'ye uzattı:

— Bu anda ne yapılması lâzımgeldiğini size anlatmaya kalkışacak kadar saygısız değilim. Hristiyanlık ve vicdan ne emrediyorsa elbette ben den iyi bilirsiniz!

Sinyor Zaharya'ya döndü:

— Umur beye ne cevap vereceğiz Sinyor?

Sinyor Zaharya dalgındı.

Kornaro ilâve etti:

— Beni başışlayınız! Bu kâğıdı yırtarak onun yüzüne fırlatacağımıza şüphem yoktur.

Etrafındaki zabıtların üzerinde gözlerini gezdirerek sordu:

— Öyle değil mi arkadaşlar?

Birkaçı hemen atıldı:

— Evet... Gelsin de alsın!.. Birkaç saniye sonra deminki kavgabaşlangıcı, unutulmuş gibiydi.

Baş başa verdiler ve Umur beye cevap yazdılar:

"Birkaç teknenin yanmas ile kuvvetlerimizden hiçbir şey kaybetmiş değiliz. Çünkü yiyecek ve giyecek şeylerle askerleri karaya çıkarmış bulunuyorduk. Buna rağmen biz de kan dökülmesini istemiyor ve üç gün içinde çekilip gitmenizi istiyoruz. Eğer bunu yapmazsanız elimizdeki nisânımızın ve esirlerin hayatları hakkında sözveremem. Gene kaleyi almanın pek kolay olduğunu sanıyorsanız geliniz, almaz!"

Amiral Trantini bir teklifte bulundu:

— Umur beyin nisânısını büyük kale üstüne götürmeli; orada Türklerin gözleri önünde cellâda vermelidir.

Sinyor Zaharya buna yanaşmadı. Çünkü Ayşeyi en son koz olarak her zaman elde bulundurmak istiyordu. Kendi hayatını kurtarabilecek kadar ağır basması mümkün olabilecek biricik çare, zaten bundan ibaretti.

— Bu onları bütünü kızırdırmaktan başka bir netice vermez. Zafere ulaşmak için her şey yapılabilirse de Umur bey gibi merd bir düşmana karşı mertçe davranmak lâzımgelir.

Zaharyanın cevabı bir Arbalet'in attığı oka sarılı olarak büyük kuleden dışarıya doğru uçtu ve Türk saflarının önüne düştü.

Umur Bey mektubu okuduktan sonra hemen başlıca kumandanları topladı ve onlara da bildirdi. "Nisânımızın esirlerin hayatları hakkında söz veremem," cümlesine gelince Peşrev Beyin yüzü sarardı. Yusuf Bey de ondan farksızdı. En önde ve "yılmazlar," m başında olan Doğan'ın bundan haberi yoktu.

Kumandanlar:

— Hemen hücumla geçmeliyiz!

Diyorlardı.

Umur Bey Peşrev Beye döndü:

— Bu fırsatı her zaman ele geçiremeyiz. Zaharyanın sözlerinde hem yalan, hem de korkutma maksadı var. Kızına ve esirlerimize fenalık yapmıyacaktır. Sen ne dersin?

Peşrev Bey küçük omuzlarını kaldırdı ve kendini zorlayarak cevap verdi:

— Zaharya kızımı ve esirleri öldürecek olsa bile birkaç kişiyi kurtarmak için bu koca orduyu geri çekmek doğru olamaz. Hepimiz senin uğruna can vermeye hazırız.

— Buna lüzum kalmıyacak. Çünkü bir iki saat sonra şu duvarları aşmış olacağız.

Umur Bey hücum emrini verdi.

Cinevizlerin pek kırılgan, Türklerin de coşkun bir halde karşılaştıkları bu yangın sabahında çetin bir harp başlıyordu.

Askerler, yer yer, sekiz on kulaç uzunluğundaki merdivenleri kale duvarlarına doğru sürüyorlar; bu hallerile uzaktan kocaman birer "kırkayak," ı anıdırıyorlardı.

* * *

— 19 —

MAZGALLAR ÜSTÜNDE...

Kalenin şimalinde olan sağ cephah Dündar Beyin kumandasındaydı. Umur Bey büyük kapı ve büyük kulelerin karşısındaki merkeze kumanda ediyordu. Peşrev Bey sol cephahda geçmişti.

Her üç cephahın önünde yılmazlardan kırkar yiğit birer merdiven sürüyor ve merdivenlerin sayısı üç yüzü geçiyordu.

Geride kalanlar şimdilik kaleye doğru durmadan ok yağdırıyorlardı. Mazgalların ardına gizlenmiş olan düşman askerleri arasından biraz meydana çıkarak hemen yuvarlanıyorlardı. Zırhlı şövalyeler yalnız kılıç kuleden kuleye koşuyorlar, emirler veriyorlardı.

Kale duvarlarına ilk merdiven büyük kapının üstüne ve iki kulenin orta-

sına dayatıldı. Aynı zamanda geniş göğüslü, iri vücutlu kumral bir delikanlı kılıcını ağzına kalkanını başının üstüne alarak bir maymun çevikliğiyle tırmanmağa başladı.

Diğerleri de onun ardından gidiyorlardı.

Tepeden ok yağıyor; taş yağıyor; kaynamış sular dökülüyor; düşünce alevlenen ve pişmiş topraktan yapılmış olan yangın bombaları atılıyor; fakat gönüllüleri geri atamıyordu.

Kalenin duvarları boyunca diğer merdivenler de üçer beşer saniye aralıklarla dayatılmıştı.

Gerideki saflardan atılan oklar mazgalların üstündekileri daha sık yere sermeğe başlamıştı, çünkü artık gizli kalmıyorlar; merdivenlerden tırmananları vurmak için meydana çıkıyorlardı.

Umur Beyin gözleri merdiveni ilk olarak tırmanan delikanlıdaydı.

Doğanı tanıdı.

O gece düşman donanmasını yakan bu yiğit asker, suçunu çoktan bağışlatmıştı. Şimdi eğer herkesten evvel kuleye yeşil bayrağı dikerse dünyanın en büyük mükâfatını da hak etmiş olacaktı.

(Arkası var)

Joresin katili

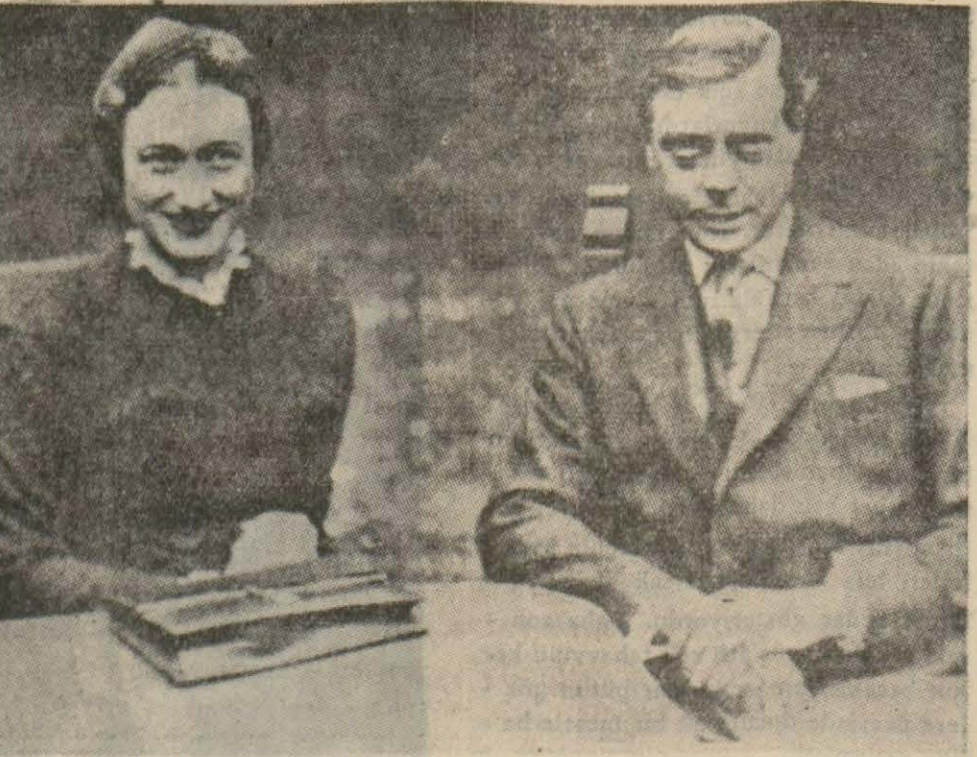
Harbi umumî kargaşalığından istifade ederek kaçan katil

Nihayet cezasını buldu

Harbi umumî arifesinde, Fransa'nın en tanınmış ve en çok sevilen adamı sosyalist Joresin katli hâdisesinin o zamanlar yalnız Fransada değil, bütün dünyada büyük bir heyecan ve teessür tevhit ettiği malumdur.

Joresin, Vilen adındaki ve deli olduğu tahmin edilmiş olan katili o zamanlar, harbi umumînin kargaşalıklarından istifade ederek, Balear adalarından İbiza'ya kaçabilmişti. Vilen o zamandan beri orada küçük bir kulübe içinde mün zevi bir hayat yaşamış ve senelerce hiç kimseyle görüşmemiştir.

Bugün haber verildiğine göre, İbiza'nın İspanyol asileri tarafından bombardımanı esnasında Vilenin kulubesi de tahrip edilmiş ve Joresin katili böylece müthiş cinayetinden yirmi iki sene sonra cezasını görmüştür. Maamafih, diğer taraftan verilen malûmata göre de katil bombardıman neticesinde değil, fakat, kargaşalık esnasında halk tarafından linç edilerek öldürülmüştür.

Vindsor Duku sevgilisi Madam Simpsondan ayrıldıktan sonra bilindiği üzere birkaç ay ondan uzak yaşadı. Nihayet iki aşık Kanda buluştu. Bu mü-nasebetle Duk gazetecileri kabul ederek fotoğraflarının alınmasına müsaade etti. Gördüğümüz fotoğraf Vindsor Duku'nun sevgilisine kavuştuktan sonra çekilmesine müsaade ettiği ilk fotoğrafıdır.

Zehirli Sarmasık

Senenin en büyük polis romanı

İngilizceden çeviren:

Vir Gül

— 18 —

Harvest beni yine müşkül mevkie sokmuş. Artık ne söylese yalan zannedecektim.

"Diğer taraftan, bu mesele asıl beni imtihan için ortaya çıkarılmıştı: "Bakalım, diyorlardı. Böyle müşkül bir işin içinde nasıl sıyrılacak!..

— Tek başına kalsan ben de merak ediyordum acaba böyle bir işin içinde nasıl sıyrılırsın!

— Alayır bırak şimdi.. Madem ki işi buraya kadar getirdin, arkasını da devam et..

— Yo! Öyle kolay kolay bütün sırrı senin eline verecek değilim.

"Bugün aradığım adam benim!.. di-yorum sana. Demek ki, her içinde bulun-duğun muamma çözülmüş bulunuyor. Fakat şimdi sen bu muammanın anah-tarını bilmiyorsun.. İşin tuhaf tarafı orada!

— Esasen ben senin dediklerine inan-mıyorum ki!

— Yani!

— Yani, sen: "Aradığın adam benim.. diyorsun ama bakalım doğru mu söylüyorsun?"

— Demek yalan söylüyorsun sanı-yorsun?

— Hayır, yalan söylüyorsun da demiyorum. Fakat, doğru söylediğini de ta-mamile kabul etmiş değilim. Onun için, sen ister sırrını aç, ister açma, ben bu işi tahkik edeceğim ve hakikaten, aradığım adam sen misin, değil misin anlayacağım..

— İşte bu iyi!

— Niçin?

— Öyle ya: Madem ki ne söylesem inanmayacaksın veya doğru diye kabul etmeyeceksin, sana bütün sırrımı açabilirim. Sen, söylediklerim, içinde hangisi doğru, hangisi yanlış diye araştırmadan inanmayacağın için, bu arada yanlış şeyler de söyleyebilirim.. Bunların yanlışlığını doğrusundan ayırmak sana düşen bir iş..

Harvest beni yine müşkül mevkie sokmuştu. Fakat, bu, benim kabahatim değil miydi! Hakikaten, şimdiden sonra söylediklerinin arasına birçok yalan ve saçmalar koyabilirdi. Ben bunların hepsinin doğru olduğundan şüphe edeceğim için, söylediklerinin bence hiçbir değeri olmayacaktı.

Fakat, bir kere bu mevkie düşmüş-tüm, kabul etmekten başka çare yoktu. Lâkin, bir de şunu düşündüm:

Madem ki Harvest benim takip ettiğim işle alakadardı, pek yalan söylemeği herhalde münasip görmeyecekti. Çünkü, üzerime aldığım işle adeta ben-den fazla alakadar olduğunu görüyordum. Herhalde bu işte onun bir menfa-dı vardı. Öyle olmasa, ve aksi olsa, ken-disini tanıtmak değil, bilâkis tanıtmamağa çalışırdı..

— O halde, dedim, anlat: Sen kim-sin?

— Gel şöyle oturalım da ben anlata-yım sen dinle.

Henüz viranelikte bulunuyorduk. Daha hava da aydınlanmamıştı.

İkimiz de yüksekçe birer taşın üz-e-rine oturduk. Uzaktan gelen gayet hafif ışıklarla birbirimizin yüzünü biraz fark-ediyorduk.

Harvest evvelâ:

— Şakayı bırakalım, dedi. Söyledik-lerim'in hepsini doğru olarak kabul ede-bilirsin..

— Böyle söylemekle beraber yalan söylemeyeceğin ne malûm!

— Olabilir. Fakat istediğim kadar söyleyeceklerime itimat etmem.

— Yo! o cihetten hiç merak etmezsen alâka ile dinlemesem..

— Yo! o cihetten hiç merak etmezsen alâka ile dinlemesem..

Söylediklerine doğru diye itimat etsem bile, acaba yalanı nerede? diye alâka duyacağım. Onun için, sen benden önce söyletmeni anlat.

— Evvelâ benim seninle niçin ilgilen-dar olduğumu söyleyeyim:

"Bunda tek sebep bizim aynı gangster çetesine mensup olmamız..

— Anladım..

— Anlamıyacak bir şey yok..

rum ki biz aynı gangster çetesinin bir üyesi değiliz..

— Yani, sen mi bizim haydutlar-sın. ben mi sizin?

— İkisi de bir kapiya çıkmaz..

— Bir cihetten çıkmaz. Demek ki, sen bizim Chicago'daki gangsterlerdenimsin.

— İşte bu kadar! Madem ki sen New York haydutlarından değildin..

mek ki ben Chicago çetesindenim?

— Ne? demek sen bizdensin?

— Evet.. öyle olmasa kanımız bu kadar çabuk kaynaşır mı idi!

Harvest "ciddi konuşalım.. Bu işi ama, şakayı da bırakmıyordum. Bu işin içindeki alay açıkça kendini hissettiriyordu: Çok çabuk anlaşılmıyordu..

Halbuki biz az kalsın birbirimizi an-layacak.. Omuzuma yediğim yumru-ğumun acısını hâlâ unutmamıştım. O zamanlar herhalde Zehirli Sarmasık'ın taban-ından aldığı yarının acısını hâlâ du-yuyordum..

Bunları düşünürken aklıma geldi: Onu; yaralandıktan sonra kapattı..

lari yerden beraber çıkarken, bu işin içinde, hatırıma gelip sormamıştım. Yarası nasıl olmuştu acaba?

Sordum:

— Sahi! sen yaralı idin! Nasıl oldu-yan?

Harvest yine o alaycı kahkahalarıyla dan birini attı:

— Ne yaralı dedi.

— Sen yaralanmamış mıydın?

(Arkası var)

Dr. İbrahim Erdeniz

Birinci sınıf Çocuk Hastahâkimi

mühürhassası

Haseki ve Çocuk hastaneleri başhekimisi

asistanı

Aksaray Millet Ca'desi No. 89 da

Her gün saat 9 dan 18 e kadar

hastalarını kabul eder.

Kaçıp yakalananlar..

"Kapıdan çıktıkları şeklinde bir iddiada, - hiçbir vakit - bulunmamışlardır!"

Müddeiumuminin sözlerinden

Adanada yakalandıktan sonra bir müddet orada alıkonulan tevkifhane kaçakları Ürküplü Abdullah Antak. yalı Tevfik, evvelki gece İstanbul'a getirilmişlerdi. Kendilerinin dün tevkifhanede sorgularla meşgul olunmuştu. Bu arada şahitler dinlenilmiş ve yüzleştirmeler yapılmıştı.

Tahkikatla memur edilen müddei umumî muavini, işe bugün de devam ederek, kaçış vak'ası tahkikatını yakında bitirmeye çalışacaktır.

Dün akşamüstü İstanbul müddei umumî Hikmet Onatla görüştük ve bize şöyle dedi:

— Yeniden sorgu ve tahkikatla ortaya konulan vaziyet hakkında, yarın bugün etraflı olarak izahat vereceğim. Yalnız, şimdiden şunu söyleyebilirim, ki her ikisinin sorgusu da, bizim kendileri yakalanmazdan evvelki tahkikatımızın isabetini teyid etmiştir. Gerek Abdullah, gerek Tevfik, kapıdan değil, pencereden çıktıklarını söylemek tedirler. Ve kapıdan çıktıkları şeklin de bir iddiada - hiçbir vakit - bulunmamışlardır!.

Müddeiumumî Hikmet Onatla konuşmamız sırasında, bazı gazetelerin dünki sayılarında çıkan yazıların da bahsi geçti. Bu yazılarda, sıkı muhafaza tertibatına rağmen mevkuflarla

kik edecektir. Eğer tayin kararını değiştirecek katı sebepler bulursa, evrakı, buraya bir defa için iade hakkını haiz bulunmaktadır.

Katı bir sebep bulunmadığı takdirde mütevellinin, gösterilen münhal yere tayini tahakkuk edecek ve namzed o günden itibaren tek başına işine başlayacaktır.

Beyoğlu Ermeni vakıfları mntakasından şimdiki mütevellî heyeti reisi doktor Andre Vahram, tek mütevellîliğe namzedliğini koymuştur.

trende ve vapurda - şu ve bu şekilde - konuşmak imkânı bulunmadığından demvuruluyor, bu arada - dolayısıyla - "pencereden değil, kapıdan çıktığı", yolundaki tezkib edilmiş - iddiada ısrar ediliyordu. Müddeiumumî; gerek yolda konuşulmuş olması, gerek mevkufların kaçışlarını böyle anlatmış bulundukları hususlarını, sadece gülmüseyişle karşıladı:

BU YÜZDEN AÇILAN DAVALARIN DURUŞMASI

Tevkifhane kaçaklarının aranma safhasında, bir aralık gazetelere bunlar yakalanıncaya kadar bu mevzudaki neşriyatın arkası kesilmesi şeklinde bir tebliğ gönderilmiş ve imza alınmıştı. Fakat, "Tan", gazetesi, erte si günkü sayısında, gene bu mevzuda uzun uzadıya neşriyat yapınca, gazetenin o günkü sayıları piyasadan toplatılmış, dava açılmıştı.

Bu duruşmaya, üçüncü cezada dün sabah devam edilerek, tebliği kimin imzalandığının tahkikine, dava edilenlerin evvelce mahkûm olup olmadıklarının tesbitine karar verilmiştir.

"Haber", gazetesi aleyhine, mevkufların kapıdan çıktıkları şeklindeki neşriyatın doğru olmadığına dair gönderilen tezkibi, aynen koymamaktan açılan davaya da, dün sabah gene üçüncü cezada bakılmış ve müddeiumumî muavini Feridun Bagana, dosyayı mütaleaya almıştır.

Yumurta ihracatı

Yumurta satışları son haftalar içinde çoğalmağa başlamıştır. Bazı vilayetlerden külliyetli miktarda yumurta gelmeğe başlamıştır.

Trabzon limanından geçen hafta Yunanistan ve İtalyaya 800 sandık ihraç edilmiştir.

San'at mekteplerinde ders kesimi 30 Mayısta

Kız enstitüleri, Erkek ve Kız sanat mektepleri orta ve yüksek ticaret mekteplerinde dersler otuz mayısta kesilecektir.

Bütün sanat mektep ve enstitülerinde ameli imtihan bir haziranda başlayarak on iki haziranda bitecektir. Nazari dersler ise 15 haziranda başlayıp otuz haziranda nihayete erecektir. Akşam Kız sanat son sınıflarında imtihanlar bir haziranda başlayıp on beş haziranda, orta, ticaret mektebinde imtihanlar on beş haziranda, yüksek ticaret mektebinde bir haziranda imtihan başlayacaktır.

Akşam ticaret kurslarında dersler yirmi mayısta kesilecek bir haziranda imtihanlar başlayacaktır. Erkek terzilik mektebinde dersler yirmi mayısta inşaat usta ve kalfaları mektebinde dersler 16 mayısta kesilecektir.

Vali Ankara'ya gid'yor

Vali ve belediye reisi Bay Muhittin Üstündağ bir iki güne kadar Ankara'ya gidecektir.

sultanahmet sulh hukuklar, yeni binada

Sultanahmet sulh hukukların, kalemlerinin ve tebligat bürolarının adliye sarayı yangınından berî barındıkları Sirkeci'deki "Gülbenekyan" hanının dar ve kasvetli kısmından Divanyolundaki eski "Türk Kadınları Bıçkı Yurdu", binasına taşınmaları ile cumartesi ve pazar günleri uğraşmıştır.

Dünden itibaren 1 inci, 3 üncü ve 5 inci sulh hukuklar; yerleştirildikleri geniş ve ferah binada faaliyete geçmişlerdir.

Romen konsolosluğundaki merasim

Romen istiklâlinin yıldönümü münasebetile dün Romen konsolosluğunda bir kabul merasimi yapılmış, başkonsolos B. Greçu, konsolosların ve Romen konsolosunun tebriklerini kabul etmiştir.

Tekirdağ şarapları

İnhisarın Tekirdağ'daki şarap fabrikasını ıslah edeceği yazılmıştı. Buraya yeni bazı makineler konarak daha nefis şarap imal edilecektir.

Bilâkis..

Sebahat, çocuk düşürmek istememiş!

Türbede Piyer Loti caddesinde bir evde oturan Sebahat isimli bir kadın, kendisini Dr. Ekserciyana muayene ettirmiş. Doktor, Sabahatin ilaçla çocuk düşürdüğü teğhisine vararak, bu yolda ihbarda bulununca, adliye tahkikata el koymuştur.

Adliye doktoru Salih Haşim, dün öğleden sonra, oturduğu eve giderek Sabahati muayene etmiş, rapor vermiştir.

Raporla, Sabahatin çocuk düşürmek için değil, bilâkis çocuğun düşmemesi için ilaç aldığı neticesi ortaya konulmuştur. Müddeiumumîliğin tahkikatı da, bu neticeyi teyid etmiş ve ortada kanunî takibatı gerektirir bir halin mevcut olmadığı belirtilmiştir.

Kalp durmasından öldü

Dün akşam saat 21 de Şehremanetinde bir vak'a olmuş, bir kadın kalp durmasından ölmüştür.

Çemberlitaşta kolacı Bayan Ester akşam üzeri bir fenalık hissetmiş ve dükkânını kapıyarak İstanbul belediyesi karşısında Sena apartmanında doktor Mehmed Hâdi'ye muayeneye gitmiştir.

Kapıyı açan kapıcıya doktoru sormuş, kapıcı ikinci katta ve evde olduğunu söylemiştir.

Bir müddet sonra yukarı kattan çağırılan kapıcı merdivenleri çıkarken doktorun kapısı önünde boylu boyunca uzanıp yatan Bayan Esterle karşılaşmıştır.

Kapıcı evvelâ Esterin bayıldığını zannetmiş ve doktorun kapısını çalarak haber vermiştir.

Hiçbirseyden haberi olmayan doktor Mehmed Hâdi Bayan Esteri dokunmadan karakola telefon etmiştir.

Biraz sonra polis ve İmdadisihihi o. tomobil gelmiş, muayene neticesinde Bayan Esterin kalp durmasından öldüğü anlaşılmıştır.

Cazip bir konferans

En büyük şairimiz Abdülhak Şinâî din yakın dostlarından B. Semih, taz, geçenlerde halkevinde Hamit için yapılan toplantıda, yadı ve tercümeihali hakkında tetkik ve tettebbü mahsulü olan bir konferans vermiş, büyük ilgi ile dinlenilmişti; Bay Semih bugün saat on sekiz buğunda lu halkevinin Tepebaşında desindeki merkez salonunda şimdiki bilinmiyen cazip bir konferans de yeni bir konferans verecekti; dülhak Hâmidin babası Tanrıo linden ve eski elçilerimizden Hayrullah Efendi, Abdülhak pek küçük ifendi oğlunu Paris'te rip okutmuş ve bu münasebetle rupa seyahati yapmıştı; Hayrafendi, bu seyahatinin intibaları di elyazısıyla büyük bir cilt kitap de tesbit etmiş, fakat bu kitap dilmemiştir. Bay Semih Mümün günlerde bu eseri inceden ince kık etmiş ve bugünkü konferan zu ittihaz eylemiştir.

Brezilya ile kahve mukavelesi

Brezilya kahve şirketinin mukavele müddetinin bittiği tı, Yeni mukavelenin temin müddet önce teşebbüsata Brezilya ile temasa geçilmişti; diğine göre mukavele yakında lar dahilinde tekrar aktedilecektir.

Yunus Emre için ihlâs

Halk şairi Yunus Emreyi zere yarın akşam saat 20,30 da nü halkevinde bir toplantı yapı Sadettin Nüzhet şairin hayatı sececektir.

Türkiye Tıp Encümeni toplantısı

Türkiye Tıp Encümeni 18,30 da Etibba odası salonunda narak pfoseör A. Esat Birol unku rahim tüberkülozu ve al tüberküloz genital hakkında bulunacaktır.

rinde yabani ve bizce malûm olmyan hususi bir tütüne doldurulmuş çubuklarını içmekle vakit geçirirler.

Bu Afyona sahranın meskûn vahalarının çoğunda rasladım. Kullanlara yaptığı tesir bütün afyon keşlerde olduğu gibi dimağ üzerindedir. İçenleri bitkin, baygın bir halde bırakıyor, bir takım aşklar, heyecanlar husule getirerek tehlikeli vaziyetlere sokuyor.

Buradaki insanlar kelimeleri anlaşılmıyan bir halde kekeleyerek yalnız hayvanî bir ses çıkarmaktadırlar. Bu zavallı talihsiz mahlûklar pekçok şeylere inanırlar, ibadet ederler.

Aynı fukur, erkekleri uyumadıkları vakit muhtelif oyun oynarlar. Bunlardan en çok oynanılan bizim (Sezar Obusa) benziyen taş oyunudur. Sahranın hemen bütün yerlileri acınacak derecede kumarbazdırlar.

Gündüz ve gece ara vermeksizin zeytin, hurma, zerkhum, kadin, çocuk, hülâsa malik oldukları herşey üzerine ve aynı zamanda köleleri üzerine de kumar oynarlar ki bilâhâre bu kölelerin mülkiyeti bu yüzden sahibinden diğerine intikal eder.

Bazan aralarında büyük münazalar çıkar ve kurşunla birbirlerine hücum edecek kadar işi ileri götürürler.

Bu iş çok defa korkunç bir düşmanlığa kadar gidebilir. Korsikada, Arnavutlukta olduğu gibi geniş mikyasta kan davası gütmeye de meydan açar.

Aynı fukurdaki maymunların

bize yaptığı fenalık kayde şayandır. Burada tesadüf ettiğim kadar çok maymunu hiçbir yerde görmedim.

Yerlilerin bu hayvanlara karşı hiçbir acı muameleleri yoktur. Hep bir arada nebatlar içinde ve ağaçlar üzerinde anlaşılmıyan cesaretle yekdiğerine, lâtifeler yapıyorlar. Bunların samimi itikatlarına göre ölen bir adamın ruhu maymuna intikal ederek yaşamaktadır.

Bu yüzden maymunlar çok şırmarmıştır, yapmadıkları delilik ve kepezelik kalmıyor. Bunların bu halleri ilk bakışta derhal nazarı dikkati celbediyor.

Buradaki yerliler konuştukları zaman gayri ihtiyari birçok maymun hareketlerini el ve kollarile taklit etmektedirler. Meselâ insana baktıkları vakit dişlerini gösteriyorlar ve herhangi yenilecek birşeyi şiddetle ısrarak kesiyorlar; istekle gülmeleri daima görülür; sırtırlar, fakat hemen hemen hiç konuşmazlar.

Aynı fukur maymunları arasında beyaz sakallı, siyah çehrelilerine tesadüf ettim. Bizler bu maymunlara pek yabancı idik, bizi âdeta tehdit ediyorlar, etrafımızda koşarak atıkları hurmalar zeytinler ve taşlarla bir kaçımızı yaraladılar; bunlardan kendimizi korumak için daima çadırlarımızı kaçıyorduk. Niçin bu maymunları tüfekle tedip etmiyorduk? Hiçbir yerli bunlara dokunmuyor, vurmuyordu; sebebi yukarıda bildirdiğim gibi onların mukaddes ecdat ruhunu taşımakta oldukları hakkındaki itikattır.

Bir defa ben bu işi şimali Afrikanın birinci konuk mahallinde bilmiyerek yapmıştım.

Böyle güzel, süslü bir maymunna sahip olmak istiyordum; bulduğum palmiyenin altından ateş ederek böyle bir maymunu vurdum; Hayvan ayaklarının önüne düştü. Bu erkek maymunun yere düşüp te bir daha kalkmadığını gören dişi si, yüksek acı bir sesle ağaçtan yere atladı; hemen yanıma koştu, fısıldayarak "zakikâne, ve nüvazişle okşayarak onu teselli ediyor, ellerile de göğsünde bulunan kanlı yaralarını açıyordu; sonra ümitsizlik içinde inleyerek doğruldu. Ağlıyarak rica makamında ellerini bana doğru uzattı ve sanki zevci ölmüş bir kadın gibi sığıracak, titriyerek, ölüye bakıyordu. Nihayet o da başını eşinin kanlı göğsü üzerine feryatla koydu.

İş bununla da kalmadı, bütün ağaçlarda ve dallarda bulunan maymunlar hep birden aşağıya indiler; yüze yakın hayvan ağlıyarak, sığıracak etrafımızı çevirdiler.

Sanki bütün palımye ormanı ağlıyordu; bu suretle benim haksızlığımı protesto ediyorlardı. Bu vaziyet karşısında ruhumun derinliğinde çok acı bir his duydum. Bu maymunların çığrışmaları karşısında dakikalarca donarak kaldım, nihayet ellerimle yüzümü kapayarak buradan uzaklaşmağa mecbur oldum.

Bu günden sonra maymunlara ne tüfek attım, ne de onları vurmak istedim. Uzun zamanlar yanımda kalan Poti adındaki maymunumun iyiliklerini ve gösterdiği sedakati daima yad ve tezkâr ederim. O bana bütün sahra nakliyatında ve yolculuğunda arkadaşlık etmiştir.

Bunu dostum olan bir Arap şeyhinden hediye olarak almıştım. Bir müddet sonra kırmızı suratlı, koca sakallı güzel ve kuvvetli bir hayvan olmuştum.

Poti akıllı, derras, madikci bir arkadaş olmakla beraber benimle çok yakından alakadardı. Benden başka hiçbir kimse ile dostluk etmezdi; fakat herhangi bir karşılaşmada şakadan geri durmazdı. Bizleri deli hareketlerle, yakalanmıyan sürümlerle ferahlandırır ve neşelerimizi itmam ederdi.

Ben Potiyi severdim, o da beni severdi. Hepsinin üstünde o benim hayatımı kurtarmıştı; maymunlar yılanları korkmazlar, Poti'de beni bir yılanı kurtardı.

Aynı fukur'a muvasalatımızdan birkaç gün evvel uzun bir yürüyüşten sonra, bir akşam çadırının içinde masamın başında mum ziyası karşısında yazı yazmakta idim. Havva pek sıcak ve sıkmış idi biraz hafiflemek için gömlek ve pantolonumu, uzun konçlu çizmelerimi, coraplarımı çıkarmıştım. Çalışmağa henüz başlamıştım ki o sırada birden bire soğuk bir şeyin sağ ayağımın üzerinde dolaştığını hissettim.

Bir de ne göreyim, korkunç bir (hornfiber) yılanı ince bir kavis halinde bacağma sarılmakta idi; pek iyi biliyordum ki en ufak bir kıvrımda bu yılan zehirli dişlerini etime batıracak, beni mutlak bir ölüme sürükleyecekti, bu korkunç zehirli yılanı yavaş yavaş bacaklarımdan yukarıya doğru süzülüp çıkmasını, ölü gibi, kaskatı bir halde takip etmeğe başladım. Öyle bir duygu içinde bulunuyordum ki, bir ölüm mahkûmu gibi perişan bir halde sor-

ESERLER

Yeni edebiyat

Yedinci sayı çıkmıştır. Bu sayıda Mehmet Selim'in "Abdülhak Hâmidin 20 nci asrda ses fahiliği," Şe- rif Hulusi tarafından: Yusuf Ziyânın "Ahmet Haşim" isimli kitabı hakkında bir tenkit, tiyatro musiki bahisleri var- r. Bundan başka, gazetede, milletlere- tehrakası ve forma şeklinde verilen "Dün- yanın en güzel hikâyeleri," serisi devam ediyor. Okuyucularımıza tavsiye ede- riz.

Kanun arama kılavuzu

Dahiliye Vekâleti Vilâyetler idaresi ikinci gube müdürü A. Şükrü Alptekin 3061-1 numaralı kanuna dair olan bü- rin kanunlarla Cümhuriyetten evvelki devre ait kanun, nizamname ve karar- namerelerden hükümleri mer'î olanların lüzumlarını kolayca bulabilmek için böyle bir eser vücutte getirmiştir.

Kılavuz kanun numarası üzerine ter- tip olundumştur. İdarecileri alâkadar eden kanunların yalnız baş harfleri üzerine alfabetik bir cetveli ile mülki teşkilâta ait kanun- ların yine numara sırasile bir cetveli ay- rıca bu kitaba eklenmiştir.

Kılavuzun hususiyeti, elde hangi ka- nun mecmuası varsa ondan istifadeye imkân vermektedir. Yani Kavanin Mec- muae, idüştür, kanunlarımız, resmi ga- zete hangisi elinizde ise aradığınızı o- nun neresinde bulacağınızı gösterme- ktedir. Fazla olarak, bir kanun ile il- gili olan kanunlar da hisasında işaret o-lundumştur.

Edilen himmeti takdir ederiz. Eser 107 sayılı idare mecmuasına ek olarak neşrolundumştur.

ÜLKÜ — Ülkü'nün Mayıs nusha- sı, büyük şair Hâmidde tahsis edilmiştir. Milli zaferden ve ilk inkılâblardan sonra yeni Türkiye'nin Ulu yaratıcısı için yazdığı bir şiir, Hâmidin el ya- zıyyla derginin ilk sayfalarındadır. Bundan sonra B. Şükrü Kavanın Hâ- midde dair yazdığı makale vardır.

Ülkü'nün bu sayısında sırasıyla Ha- san Ali Yücel, İsmail Müstak Maya- kon, Dr Şevket Aziz Kansu, Vedad Nedim Tör, Ahmet İhsan Tokgöz, Ali Süha Delibaş'ın makaleleri ve Beh- ret Kemal Çağların bir şiiri bulun- makdadır.

Hâmid her eserini hangi hisler ve şartlar içinde yazdığını vaktiyle tes- bit etmiştir.

Ülkü'nün Ön sayfasında büyük şa- irin büyük hüviyetini kendi eliyle çizilmiş olarak buluyoruz.

Filibede bastırılan eserler

Filibede başkonsolosumuz Bay İs- mail Okday (İsmail Hakkı Tevfik) bu- lunduğu yerde Türk kütüphanesine hiz- met etmenin çarelerini bulmuş, orada dört etüd eseri bastırmıştır.

Eserin biri (Güney Arabistan) dir. Zengin bir bibliyografiye istinat eden bu siyasi, tarihî kitap Güney Arabistanı tanımak ihtiyacını gerçekten tatmin e- decek bir kıfayettir. Esere resimler, haritalar da ilâve olundumştur.

İkinci kitap 1911 Asir isyanı) dir. Müellif bu kitabın aslını almanca olarak Berlinde bastırmıştır. Bay Ali Kemal seri Türkçemize bulgarcasından naklet- miştir. Kitabın dediği gibi 1911 Asir se- ferî Osmanlı tarihinin nadir vak'ala- rından biridir. Eser tarihin bu safhası- nı Türk okuyucuları önünde de aydın- latmaya yarayacak vesikalardan biri o- luyor.

Öteki iki eser Adapazarı, Afyon ka- sabalarında (1931) e kadar çıkan gaze- teler hakkında toplanmış malûmattan mürekkep birer broşürdür. Başkonsolo- sumuzun merkezde geçen hizmet sene- lerinde edindiği malûmata matbuat ta- rihine mal olacak surette toplu ve ba- rırlı bir şekil vererek ortaya çıkması ve buna Türkiye hududunun mütehassıs ve devam etmesi gazetecileri mütebbih edecek bir misal olarak gösterilebilir. Basın Ge- nel Direktörlüğünün kendi kuruluşu- gününden sonraki zaman için olsun bu yoldaki malûmat ve vesikalari topladı- ğında şüphe etmeyiz. Ancak bunları muayyen faslalarla birer kitap haline getirerek Türk neşriyat hayatının sey- rini zapt ve tabike imkân vermek yerinde bir temenni olur sanırız.

Asker mecmuası

104 üncü sayı çıkmıştır. Askerî sevk ve idare, harp tarihi tetkikleri, ta- biye tedrisatı ve meseleleri, dağcılık ü- zerinde ciddi ve faideli yazılarla dolu bir cilttir. Bu sayının tarih kısmı 1878 Os- manlı ordusu savaşları.

* **UYANIŞ** — Haftalık resimli U- yaniş "Serveti Fünun" mecmuasının bu haftaki sayısında Ahmed İhsan Tok- göz, A. Seni, Gavsı Halid Ozansoy, Nihat Pınarlı, M. Hulusi Dosdoğru imzalı muhtelif yazılardan başka Kud- ret Cemil'in resimli bir röportajı, "Ke- di Pengesi" fıkrası, edebiyat anketi, v. v. vardır.

ilmî Felsefe

Dün ve Yarın Kitaplarındandır
Fiyatı 40 kuruştur

Jandarma genel Komutanlığı Ankara Satınalma Komisyonundan:

1. — Bir tanesine (340) kuruş kıymet biçilen (4000) kilim sari mukavele- ye tabi tutulmak şartıyla kapalı zarftan pazarlığa tahvil 12—5—1937 Çar- şamba günü saat (10) da satın alınacaktır.
2. — Şartnamesi parasız komisyondan alınabilecek olan bu pazarlığa girmek isteyenlerin kanun ve şartnamede yazılı vesika, (1020) liralık ilk teminat mak- buz veya banka mektupları ile belli gün ve saatte komisyona baş vurmaları (1031) (2326)

Istanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanlığından:

Mütareke zamanına ait Akşam gazetesinin Koleksiyonu satın alınacaktır. Koleksiyonu olanın Edebiyat Fakültesi ne müracaatı ilân olunur. (2640)

Istanbul Belediyesi İlânları

Belediye zabıtası memurlarına yaptırılacak 265 tane yazlık ceket açık ek- siltmeye konulmuştur. Kumaş nümunesi ile şartnamesi levazım Müdürlüğünde gö- rülebilir. Beher ceket için 5 lira bedel tahmin olundumştur. İstekliler 2490 N. 1. kanunda yazılı vesika ve 99 lira 37 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile bulunmalıdır. (B.) (2581)

Muhammen bedeli 11740 lira 25 kuruş olan jandarma telefon şebekesinin is- lah ve ikmaline ait lüzumu olan telefon malzemesi kapalı zarfla eksiltmeye ko- nultu. Malzeme listesi ile şartnamesi levazım Müdürlüğünde görülebilir. Ek- siltme 24—5—937 pazartesi günü saat 15 de Daimî encümünde yapılacaktır. İs- tekliler 2490 N. 1. kanunda yazılı vesika ve 880 lira 52 kuruşluk ilk teminat mak- buz veya mektubile beraber teklif mektuplarını havi kapalı zarflarını yukarıda yazılı günde saat 14 de Daimî Encümene vermelidirler. (B.) (2576)

Keşif bedeli 1209 lira 90 kuruş olan Azapkapı çöp istasyonuna yaptırıl- cak duvar pazarlığa konulmuştur. Keşif evrakı ve şartnamesi levazım Müdürlü- ğünde görülebilir. İstekliler 2490 N. 1. kanunda yazılı vesikadan başka Bele- diye Fen işleri Müdürlüğünden alacakları Fen ehliyet vesikası ile 90 lira 75 ku- ruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 12—5—937 çarşamba günü saat 14 de daimî Encümünde bulunmalıdır. (2633) (B.)

BORSA

10 5 937

Hizmalarında yıldız işaretli olanlar, üze- rinde muamele görenlerdir. Hakamları saat 12 de kapanış satış fiyatlarıdır

PARALAR

• Sterlin	625	• Pezeta	—
• Dolar	125	• Mark	28
• Frank	114	• Zloti	23
• Liret	125	• Pengo	24
• Belçika Fr	84	• Ley	14
• Drahmi	22	• Dinar	52
• İsviçre Fr	575	• Yen	—
• Leva	23	• Kron İsveç	32
• Florin	66	• Altın	1060
• Kron Çek	75	• Banknot	254
• Şilin Avus	23		

ÇEKLER

• Londra	625	• Viyana	42096
• Newyork	07895	• Madrid	1384
• Paris	1770	• Berlin	19650
• Milano	150080	• Varşova	41650
• Brüksel	46775	• Budapeşte	39760
• Atina	8744	• Bükreş	10752
• Cenevre	34525	• Belgrad	3452
• Sofya	64	• Yokohama	27486
• Amsterdam	14384	• Moskova	241675
• Prag	226688	• Stokholm	31095

ESHAM

İş Bankası	930	Tramvay	—
Anadolu	2370	Çimento	1415
Reji	2	Cuyon Del	—
Şir. Hayri	—	Şark Del	—
Merkez Bank	91	Balya	—
G. Sigorta	—	Şark m. ecza	—
Bomonti	920	Telefon	—

İstikrazlar

• 1933 T.Hor	2050	Elektrik	—
• " " "	2020	Tramvay	—
• " " "	1985	Rihtim	—
İstik.Dahil	99	• Anadolu	3990
• Ergel İstik	95	• Anadolu	3990
1928 A M	—	Anadolu	—
S. Erzurum	96	Müessil A	4450

Tahviller

• 1933 T.Hor	2050	Elektrik	—
• " " "	2020	Tramvay	—
• " " "	1985	Rihtim	—
İstik.Dahil	99	• Anadolu	3990
• Ergel İstik	95	• Anadolu	3990
1928 A M	—	Anadolu	—
S. Erzurum	96	Müessil A	4450

Takvim

	SALI	Çarşamba
	11 Mayıs	12 Mayıs
	29 Sefer	1 R. evvel
Gün doğuşu	447	446
Gün batışı	1916	1917
Sabah namazı	330	320
Oğle namazı	1210	1210
İkindi namazı	1605	1606
Akşam namazı	1917	1917
Yatsı namazı	2103	2105
İmsak	245	243
Yüm geçen günleri	131	132
Yüm kalan günleri	234	233

Günlük RADYO Programı

ÖĞLE NERİYATI:
Saat 12,30 Plakla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Muhtelif plâk neşriyatı. 14,00 son.

AKŞAM NEŞRİYATI:
Saat 17,00 İnkılâp dersleri: Üniversitelerden naklen Yusuf Kemal Tengirşenik tarafından 18,30 Plakla dans musikisi 19,30 Konferans. Eminönü Halkevi neşriyatı kolu namına Nus ret Safa, 19,50 Konferans Spor fevaidi hak kında Bay Sami Karayel tarafından, 20,00 Belma ve arkadaşları tarafından Türk mu sikisi ve halk şarkıları, 20,30 Bay Ömer Rı za tarafından arapça söylev, 20,45 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musi kisi ve halk şarkıları saat ayarı 21,15 Or- kestra:

Saat 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,30 Plakla sololar, opera ve operet pagraları. 23,00 son.

KURUN doktoru Necaettin Atasayı

Her gün 16,30 dan 20 ye kadar Lâlelide Tayyare apartmanlarında daire 2 numara 3 de hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar muayene parasızdır.

KURUN

GÜNDELİK SİYASİ GAZETE
Gazetemize gönderilen yazılar gazete- ye girmek için ise. zarfının köşesine (ga- zete) kelimesi yazılmalıdır
Karşılık isteyen okurlar. mektuplarını 10 kuruşluk pul koymalıdır
Basılmayan yazıları geri göndermekten kıymetsiz yollanmış mektupların içine konulan paraların kaybolmasından. İlân olarak çıkan yazılardan dolayı. direktör ük. İstifne soru sorgu almaz
Günü geçmiş sayılar 10 kuruştur
Gazetemizde çıkan yazılarla resimlerin her hakkı salt kendisi içindir

SATILIK, KİRALIK EV, ARSA VE SAİRE

SATILIK ve KİRALIK

1 — Kısıklıda Küçükcamlıca caddesinde Boğaza İstanbul'a ve denize nazır fevkalâde havadar ve içinde içilir kuyu suyu- nu, müteaddit meyva ağaçlarını ve çamları havi bir köşk hem kiralık ve hem satılıktır arzu edenlerin Vakit propa- ganda servisine müracaatları.

SATILIK ve KİRALIK

2 — Kısıklıda Küçükcamlıca caddesinde büyük üç odayı bah- çeyi havi bir köşk hem kiralık ve hem satılıktır.

SATILIK ARSA

3 — Kuzguncukta Gazhane adile an'lan etrafı duvarlı ve mü- teaddit ağaçları ve suyu bulunan bir arsa ehven fiatla satılıktır.

SATILIK KÂĞIR HANE

4 — Beyoğlunda İstiklâl caddesine yakın Bekâr sokağında 10 numaralı 9 odalı bahçeli ve ayrıca çamaşırlığı ve çama- şırlığında iki odayı havi kâğır hane satılıktır.

SATILIK KÂĞIR HANE

5 — Çemberlitaşta Peykhane caddesinde kâğır 18-20 odalı iki kapılı dört katlı apartman tertibine elverişli ve hali hazır- da dahi müfrez daireleri havi kâğır hane çok ucuz satılıktır

SATILIK HANE ARANIYOR

6 — Kadıköyünde Moda caddesi Bahariye Rızapaşa tarafla- rında yeni yapı ev veya apartmanı olup da satmak istiyen- ler en son fiatlarla bizzat.

SATILIK SECCADELER ARANIYOR

7 — Az ve temiz kullanılmış Isparta 2.70 X 4 boyunda halı ile Acem ve Isparta seccadesi olanlar bizzat.

İŞ ARIYOR

8 — Yüksek Deniz Ticaret mektebi mezunu İktisad Vekâletin den çarkçı şahadetnamesini haiz ve maliye hizmetlerinde bulunmuş bir genç çarkçılık ve muhasiblik arıyor isteyen- lerin.

DIKİŞ MAKİNESİ ARIYOR

9 — Singer veya Navman markalı az kullanılmış el veya ayak dikiş makinesi olup da satmak isteyenlerin.

SATILIK KÂĞIR İKİ EV

10 — Şişlide Şifa yurdu civarında 3 katlı beşer odalı bahçe ter- kos ve elektriği havi iki ev çok acele satılıktır almak isti- yenlerin.

SATILIK MÜFREZ ARSALAR

11 — Maltepe ile Bostancı arasındaki Küçükalya istasyonu itti- salinde 17 parça müfrez arsa tamamı 20,000 arşın fiyatlar uygundur.

SATILIK APARTIMAN

12 — Arnavudköyü ile Bebek arasında Vezir köşkü sokağında iki daireli biri üç ve diğeri dört odalı bahçe hamam su- yunu havi apartman acele satılıktır. Talib olanların. Bunları almak veya satmak isteyenlerin Ankara caddesinde VAKIT Yurdunda VAKIT Propaganda servisine müracaatları.

Mühim kolaylıklar

Aşağıdaki hizmetlerden birine ihtiyaçları olanlar

Bir Telefon

Bir mektup

Bir Kart

Bir adam göndererek

veya bizzat gelerek servisimizle temas etmelidirler.

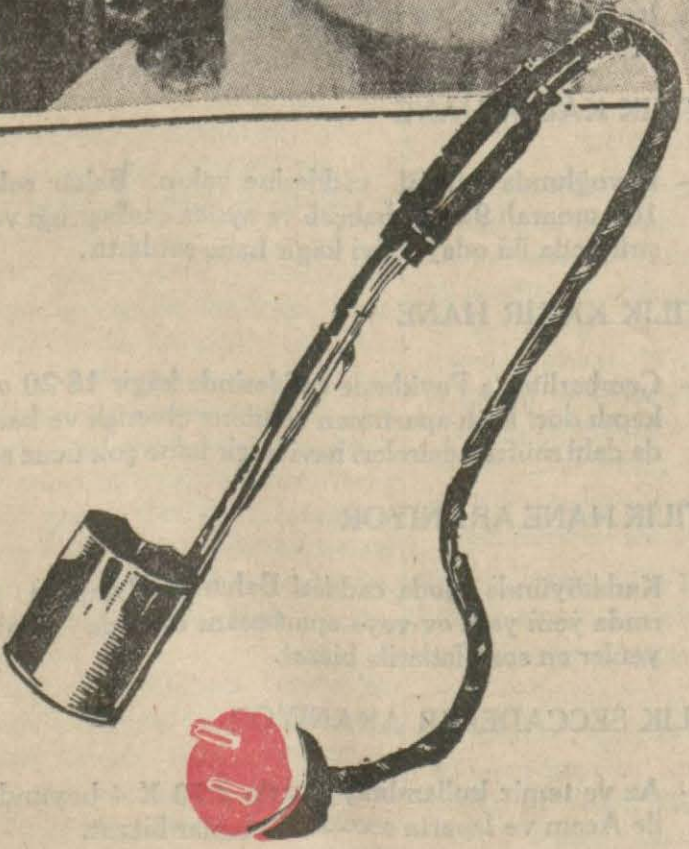
VAKIT PROPAGANDA SERVİSİ

Okuyucularımıza hizmet olmak üzere aşağıdaki hususlarda kendilerine lâzım olacak kolaylıkları kendileri gibi düşünüp halle- decek, işlerini görecektir:

- 1 — Mobilya, eşya vesaire satmak veya almak isteyenler,
- 2 — Kâtip, muhasip, hizmetçi, aşçı, işçi isteyenler ve bu hizmetlere talip olanlar.
- 3 — Kiralık, satılık ev, apartman, dükkân, mağaza arayanlar. Ki- ralamak, kiraya vermek. Almak veya satmak isteyenler,
- 4 — Ders vermek veya almak isteyenler,
- 5 — Otomobil almak satmak veya işletmek isteyenler,
- 6 — Radyo almak satmak veya tamir ettirmek isteyenler bu hizmetlerini kolaylıkla ve emniyetle çarçabuk görebilmeleri için (VAKIT PROPAGANDA SERVİSİ) nde bu işlerle meşgul olmak üzere ayrıca bir büro vücutta getirmiştir.
- 7 — Müracaatlarda hiçbir kayıt ücreti almaz.

Vakit Propaganda Servisi
Vakit Yurdu Ankara Cad. İstanbul
Posta kutusu 46 Telefon 24370
Telgraf - Propaganda Vakit

ELEKTRİK PLONJÖRÜ

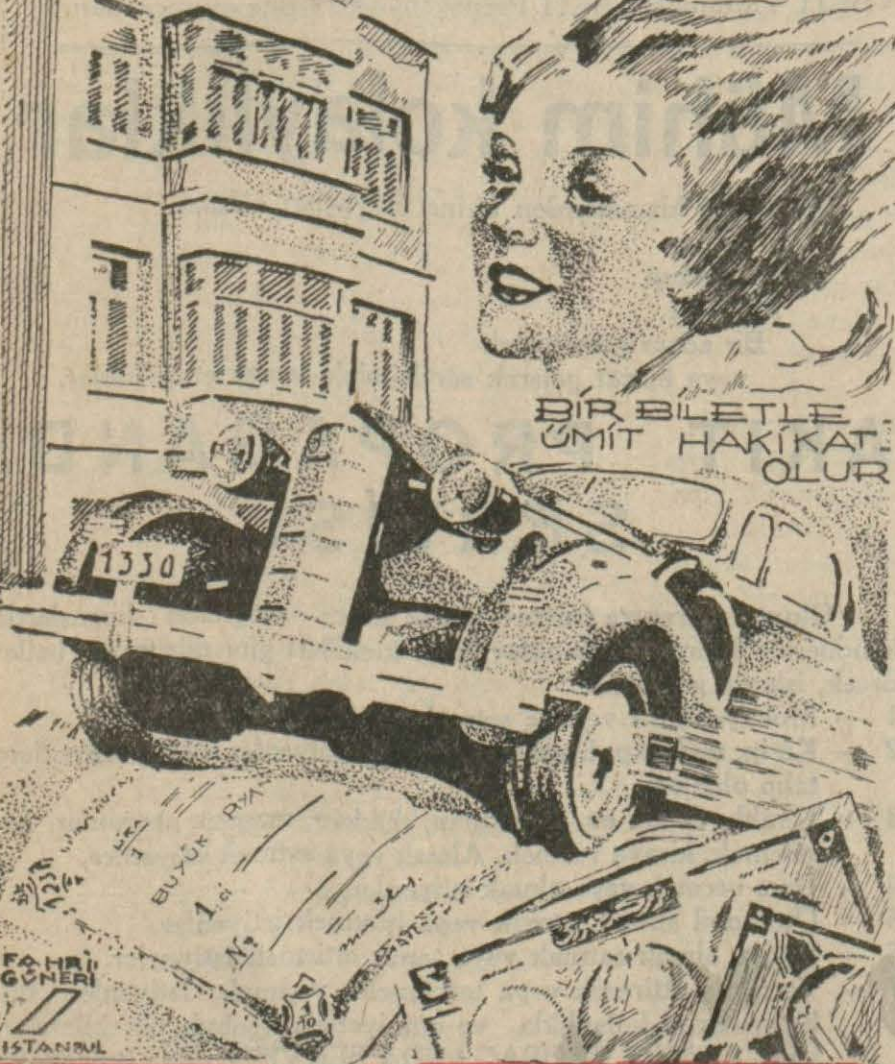
Elektrik Plonjörü
Kolay Seri ve Ekonomiktir.

SATİE

ve şehrin bütün büyük elektrik
mağazalarında satılır.

Fiatı **240** kuruştan başlar.

T.H.K. PİYANGOSU
GÜN DOĞARKEN

SERVET KAYNAĞIDIR

VAKİT PROPAGANDA Servisi

Vakit Yurdu altındaki mağazaya nakledilmiştir.
İlanlarınız için yalnız oraya müracaat ediniz.

Dr. NIŞANYAN

Hastalarını hergün akşama kadar
Beyoğlu, Tokatlıyan oteli yanında
Mektep sokak 35 numaralı mu-
yenehanesinde tedavi eder.

Tel: 40843

KAYIP MAAŞ MUHURU

Üsküdar kazası mal sandığından 694
maaş defteri sıra numarasile almakta
olduğum maaşın tatbik mühürünü kay-
bettim. Yenisini çıkardığımdan eskisi -
nin hükmü yoktur. (V. N. 22002)

Beylerbeyi Küplüce yolunda No. 26
evde İsmail eşi Rukiye

Göz Hekimi

Dr. Sükrü Ertan

Cağaloğlu Nuruesmaniye cad. No.
(Cağaloğlu Eczanesi yanında)
Telefon. 22566

KURUN

İLAN ÜCRETLERİ

Ticaret ilanlarının ilan sayfalarında
santimi 30 kuruştan başlar. İlk sayfada
250 kuruşa kadar çıkar.

Büyük, çok devamlı kılışlı, renkli ilan
verenlere ayrı ayrı indirmeleri yapılır.

Resmî ilanların bir satırı 10 kuruştur.

Küçük İlanlar:

Bir defa 30, iki defası 50, üç defası 65,
dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur.
Üç aylık ilan verenlerin bir defası bedav-
ıdır. Dört satırı geçen ilanların fazla
satırları beş kuruştan hesap edilir.

KURUN hem doğrudan doğruya, ken-
di idare yerinde, hem Orhanbey hanında
VAKİT Propaganda Servisi eliyle ilan ka-
bul eder.

(İLÂN)

Selânik Bankası

**Eski 100 Franklık hisse senetlerinin
mübadelesi**

8 Nisan 1934 fevkalâde heyeti umumiyesinde ittihaz kılınan
lar mucibince, beheri 100 franklık eski hisse senedleri, 1 Mayıs
tarihinden itibaren, iki adet "100,, franklık eski hisse senedi mübade-
de bir adet 8,29 Türk liralık "A,, tertibi yeni hisse senedi ile,
kıymeti haiz olmayan bir adet "B,, tertibi temettü senedi ile değiştiril-
gi Selânik Bankası hissedarlarına bildirilir.

MUBADELE: İstanbulda : Galatada şirket merkezinde .
Selânikte : Şirketin gişelerinde.
Pariste : Cambon sokağı 43 numarada
dit Foncier d'Algerie et de Tun-
de.
Pariste : Haussmann bulvarı 29 numara
"Societe Generale pour favo-
le Developpement du Commerce
de l'Indutrie en France,, da

yapılacaktır.

İstanbul vilâyeti pul müdürlüğü "A,, tertibi yeni hisse senedi
meccanen damgalayacaktır.

"B,, temettü senedleri ise damga resminden muafır. Maamafih,
tertibi hisse senedlerinin meccanen damgalanması eski hisse senedleri
14 Teşrinisani 1937 tarihinden evvel İstanbul pul müdürlüğüne
şartına tabi bulunmaktadır.

Binaenaleyh Selânik Bankası hissedarlarının eski hisse senedlerini
Teşrinievvel 1937 tarihinden evvel yukarıda gösterilen gişelere tevdi
meleri lüzumu ehemmiyetle beyan olunur.

15 Teşrinievvel 1937 tarihine kadar hisse senedlerini mübadele
lememiş bulunan hissedarlar, kendilerine tevdi edilecek olan "A,,
yeni hisse senedlerinin tabi bulundukları damga resmini ödemeğe me-
tutulacaklardır.

**GELECEK GÜNLERİ HİÇ BİR
ANCAK GÖZLÜK GÖSTEREMEZ!
PARA BİRİKTİRİLİRSE
İLERİSİNE GÜVENLE BAKILABİLİR
TÜRKİYE İŞ BANKASI**